

QARABAĞ AZƏRBAYCANDIR

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzətdir

SƏS

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

Nö 070 (6270) 22 aprel 2021-ci il. Qiyməti 40 qəpik

"Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı.

Prezidentin Hacıqabula səfəri regionların inkişafına olan diqqətin əyani təzahürüdür

Prezident İlham Əliyev:
“Böyük aqroparkların
yaradılmasının əsas
məqsədi ərzaq təhlükə-
sizliyini təmin etməkdir”

Əli Əhmədov İCAPP iclasında
Azərbaycanın qələbəsindən danışıb

Yeni Azərbaycan Partiyası
sədrinin müavini, Azərbay-
can Respublikası Baş naziri-
nin müavini Əli Əhmədov
aprelin 21-də Asiya Siyasi
Partiyaları Beynəlxalq
Konfransı (İCAPP) Daimi
Komitəsinin 35-ci iclasında
iştirak edib. SIA-nın məlu-
matına görə, videokonfrans
formatında keçirilən iclasda açılış nitqi ilə çıxış edən... Bax 3

Bəhruz Quliyev:
“Cəmil Həsənli
kimilər əlaltı
rolunda çıxış edirlər”

Bax 6

Daha 12 qazımız “YAŞAT” Fondu
tərəfindən Türkiyəyə göndərilib

Bax 6

Ağır yaralanan daha 12 qazımız
“YAŞAT” Fondu tərəfindən Türki-
yəyə göndərilib. Azərbaycan
Respublikasının Prezidenti ya-
nında Vətəndaşlara Xidmət və
Sosial İnnovasiyalar üzrə...

Ermənilərlə Rusiya
SM-1 arasında
qarşıdurmalar artır

Bax 4

“Ermənistən XİN-i
eşitdiklərini istədiyi
səkildə yozaraq təqdim
etmək istəyirsə, bu,
artıq onları mənfur
niyyətinin göstəricisidir”

Bax 7

Mehridə Paşinyanın
gəlişinə
qarşı etiraz
aksiyası
keçirilib

Bax 13

“Insanlar
peyvand
olunmasa...”

Bax 11

Dmitri Savelyev: “Prezident İlham
Əliyevin göstərdiyi nümunələr
Azərbaycanın sülhsevərliyinə dələlat edir”

Bax 3

Azərbaycan Prezidenti İlham
Əliyevin “Cənubi Qafqaza yeni ba-
xış: münaqışdən sonra inkişaf və
əməkdaşlıq” mövzusunda beynə-
xalq konfransda çıxışı Azərbaycan
liderinin müdrikiliyini və parlaq dip-
lomatik bacarıqlarını növbəti...

Prezidentin Hacıqabula səfəri regionların inkişafına olan diqqətin əyani təzahürüdür

Prezident İlham Əliyev: “Böyük aqroparkların yaradılmasının əsas məqsədi ərzaq təhlükəsizliyini təmin etməkdir”

Azərbaycan Respublikası regionlarının inkişafı ölkədə uğurla həyata keçirilən davamlı sosial-iqtisadi inkişaf strategiyasının mühüm tərkib hissəsidir. Bu istiqamətdə qəbul edilən və yüksək səviyyədə gerçəkləşdirilən dövlət proqramlarında, habelə regionların sosial-iqtisadi inkişafına dair əlavə tədbirlərlə bağlı sərvəncamlarda nəzərdə tutulan vəzifələrin icrası respublikada qeyri-neft sektorunun davamlı inkişafına, kommunal xidmətlərin, sosial infrastruktur təminatının keyfiyyətinin yüksəldilməsinə, yeni müəssisələrin, iş yerlərinin açılmasına və nəticədə əhalinin məşğulluğunun artırılmasına, yoxsulluq səviyyəsinin azaldılmasına güclü təkan verib. Bir sözlə, son 18 il ərzində dövlət başçısı kimi regionların sosial-iqtisadi inkişafı ilə bağlı gördüyü işlər bölgələrin simasını büsbütin dəyişib.

Bölgələrə hər səfər yeni uğurların təməli və müjdəsidir

Məhz aprelin 20-də Prezident İlham Əliyevin Hacıqabul rayonuna səfərini rayonun yeni uğurların təməlinin qoyulması kimi dəyərləndirilməlidir. Qeyd edək ki, Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Televiziyasına müsahibəsi zamanı səfər təessüratları haqqında məlumat verərək bildirib ki, təessüratlar çox müsbətdir: “Təessüratlar çox müsbətdir. Hacıqabul rayonunda həyata keçirdiyimiz işlərin nəticələrini görünür. Vaxtılıq qəbul olunmuş regionların sosial-iqtisadi inkişafı programı uğurla icra edilir. Bu program çərçivəsində, o cümlədən Hacıqabul rayonunda böyük işlər görülmüşdür. Bütün ölkə üzrə böyük işlər görülmüşdür. Hacıqabulda bu işlər artıq son mərhələdedir. İnfrastruktur layihələrinə gəldikdə, deyə bilərem ki, Hacıqabulda qazlaşdırmanın səviyyəsi yüz faizə çatıbdır. Rayon tam qazlaşdırılıb. Elektrik enerjisi ilə təchizat xeyli yaxşılaşdırılmış və bu gün artıq yeni yarımsənianın açılışı da bunu göstərir. Çünkü tələbat artıb. İcməli su layihəsi hele 2013-cü ildə icra edilmişdir və Hacıqabul şəhəri içməli su ilə temin olundu. Kənd yollarının çəkilişinə gəldikdə isə, bu yolların 75 faizi yenidən çəkilib. Eyni zamanda, rayonda bir çox sosial layihələr icra edilmişdir. Xəstəxana, mədəniyyət obyektləri, 22 məktəb tikilib və əsaslı şəkildə təmir edilib. Yəni, bütün bunlar insanlar üçün gözəl şərait yaratır. İnsanların yaşayış səviyyəsi yaxşılaşdırılır. Biznes üçün şərait yaxşılaşdırılır. Bütövlükdə bu gün açılışında iştirak etdiyim obyektlər rayonun gələcək iqtisadi potensialını böyük dərəcədə gücləndirəcəkdir”.

“Hacıqabulda bu aqroparkların yaradılması bizim siyasetimizin uğuru olmasından xəber verir”

Dövlət başçısı müsahibə zamanı rayonda iki aqroparkın fəaliyyəti ile tanış olduğunu və böyük aqroparkların yaradılmasında əsas məqsədi ərzaq təhlükəsizliyini təmin etməkdən ibarət olduğunu bildirib: “Bu, əlbəttə ki, Azərbaycanda kənd təsərrüfatı sahəsində aparılan islahatların tərkib hissəsidir. Böyük aqroparkların yaradılmasının əsas məqsədi ərzaq təhlükəsizliyini təmin etməkdir. Təbii ki, eyni zamanda, kiçik fermer təsərrüfatlarının inkişafına bağlı praktiki

ki işlər görülür. Bu iki istiqamət üzrə kənd təsərrüfatı inkişaf edir. Aqroparkların üstünlüyü ondan ibarətdir ki, burada daha bol mehsul yetişdirilir və məhsuldarlıq da daha yüksəkdir. Bu, təbiidir, çünkü burada ən müasir aqrotexniki tədbirlər tətbiq olunur”.

Dövlət başçısı onu da vurğulayıb ki, Hacıqabul rayonu əhalinin ximətdən o qədər də böyük olmasa da, burada iki böyük aqropark fəaliyyət göstərir və yüzlərə yerli sakın bu aqroparklarda işlə təmin edilibidir: “Misal üçün, torpağın münbitliyi baxımından Hacıqabul ölkəmizin ən qabaqcıl rayonu deyil. Torpağın keyfiyyəti digər rayonlarla müqayisədə daha aşağıdır. Ancaq, buna baxmayaraq, məhz Hacıqabulda bu aqroparkların yaradılması bizim siyasetimizin uğuru olmasından xəber verir. Çünkü en ağır yerlərdən biri də Hacıqabuldur. Mənə bu gün hər iki aqroparkda verilən məlumatı görə, suvarılan sahələrdə minlərlə hektar pivot altındadır. Burada taxılçılıqdan məhsuldarlıq hektardan 60 sentnerdir, yəni, altı ton. Müqayisə üçün deyə bilərem ki, Hacıqabul rayonunda məhsuldarlıq hektardan otuz sentnerdir. Ölkə üzrə təqribən otuz sentnerdən bir qədər çoxdur. Ancaq iri fermer təsərrüfatlarında məhsuldarlıq 60 sentnerdir, iki dəfə çoxdur. Əgər bu yanaşma bizim bütün böyük təsərrüfatlarımızda və eyni zamanda, kiçik fermer təsərrüfatlarında tətbiq olunarsa, onda biz ərzaq təhlükəsizliyi məsələləri ilə bağlı işlərimizi tamamlamış olacaqıq. Burada, eyni zamanda, digər mehsullar da yetişdirilir. Bu təsərrüfatda, bu aqroparkda, eyni zamanda, heyvandarlıq da inkişaf etdirilir. İki min baş cins inek gətirilibdir. Onların sayı getdikcə beş minə çatacaq. Burada sağilan süd yaxınlıqda yerləşən Kürdəmir süd zavoduna göndərilir. Beləliklə, südlə daxili təminat daha yüksək faizlərə çatacaq və ümid edirəm ki, yaxın bir neçə il ərzində Azərbaycan özünü südlə tam təmin edəcək”.

Dövlət başçısı, həmçinin bütövlükdə əlliye yaxın aqroparkın yaradılmasının da nəzərdə tutulduğunu deyib və bildirib ki, onlardan bir çoxu artıq fəaliyyətdədir: “Ümumi investisiya qoyuluşu iki milyard manatdan çoxdur. Əger biz bu işləri özəl sektorla birlikdə görməsəydik, bu investisiyaları heç kim qoymazdı. Çünkü dövlət həm gü-

zəştli şərtlərlə müəyyən məbləğdə kreditlər verir, eyni zamanda, infrastruktur layihələri həyata keçirir və özəl sektor üçün şərait yaratır. Özəl sektor isə bu vəsaiti təşkil edir. Son bir neçə il ərzində kənd təsərrüfatına qoyulan iki milyard manat vəsait çox böyük vəsaitdir”.

“Altı il bundan əvvəl mən bu məsələ ilə maraqlananda pambıqcılıq demək olar ki, batırı, cəmi 30-35 min ton yığılmışdı. Keçən il isə 336 min ton, 10 dəfə çox”

Prezident İlham Əliyev Hacıqabul rayonuna səfəri zamanı rayonunun Meyniman kəndinin ərazisində fermer Elşən Xəlilo-

vun 10 hektarlıq pambıq tarlası ilə tanış olub. Dövlətimizin başçısı əkin sahəsində pambıq səpinin start verilməsi prosesini izleyib. Pambıqcılıqda əvvəlki illərlə məhsuldarlıq müqayisə eden Prezident İlham Əliyev bildirib: “Altı il bundan əvvəl mən bu məsələ ilə maraqlananda pambıqcılıq demək olar ki, batırı, cəmi 30-35 min ton yığılmışdı. Keçən il isə 336 min ton, 10 dəfə çox”.

Qeyd edək ki, 2015-ci ildən dövlətimizin başçısının kənd təsərrüfatının bir çox sahələrinə xüsusi yanaşmasının şahidi olduq. Nəticədə məhsuldarlıq dəfələrlə artı, xüsusi stimullaşdırıcı tədbirlər görüldü. Faktların müqayisəli təhlili onu deməyə əsas verir ki, Azərbaycan üçün

ənənəvi sayılan pambıqcılıq dırçelib. Ölkədə hər hektardan məhsuldarlığı 30 sentnerdən yuxarı olduğu cəmi 3 il qeydə alınır. Konseptual yanaşmanın tətbiq olunduğu 2015-ci ildə bu rəqəm 2 dəfə aşağı idi. Görülən kompleks tədbirlər artıq tarixi maksimuma yenidən çatmayışdır. Ötən il hər hektardan məhsuldarlıq 33,6 sentner təşkil edib. Beləliklə, dövlət başçısının regionlara hər səfəri sosial rifahın daha da inkişafına doğru atılan uğurlu addım olmaqla, ölkəmizin daha da inkişaf etməsinə, sosial rifahın yüksək səviyyəyə çatdırılmasına və iqtisadiyyatımızın güclənməsinə geniş imkanlar yaradır”.

RƏFIQƏ KAMALQIZI

Əli Əhmədov İCAPP iclasında Azərbaycanın qələbəsindən danışıb

Yeni Azərbaycan Partiyası sədrinin müavini, Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin müavini Əli Əhmədov aprelin 21-də Asiya Siyasi Partiyaları Beynəlxalq Konfransı (İCAPP) Daimi Komitəsinin 35-ci iclasında iştirak edib. SIA-nın məlumatına görə, videokonfrans formata keçirilən iclasda açılış nüqtisi ilə çıxış edən Koreya Respublikasının Xarici İşler

naziri, İCAPP Daimi Komitəsinin həmsədri Cunq Eui-yong İCAPP-in fəaliyyətinə göstərdiyi fəal dəstəye görə Yeni Azərbaycan Partiyasına xüsusi təşəkkürünü bildirib.

Tədbirdə çıxış edən YAP sədrinin müavini Əli Əhmədov ötən il 44 günlük müharibə neticəsində Azərbaycanın öz ərazilərini işğaldan azad etdiyini, bölgədə sülh və əməkdaşlıq üçün yeni imkanların yarandığını vurğula-

yib. O, həmçinin, bu ilin sonlarında Təhlükəsizlik və Əməkdaşlıq Namine Xüsusi Konfransın keçirilməsi barədə YAP-in təşəbbüsünün dəstəklənməsi və İCAPP-in iş planına salınmasına görə quruma təşəkkürünü bildirib. Pandemiya şəraitində qurumun faliyyətini yüksək qiymətləndirən YAP təmsilçisi sonda İCAPP üzvlərini Bakıda keçiriləcək tədbirdə fəal iştiraka dəvət edib.

Dmitri Savelyev: "Prezident İlham Əliyevin göstərdiyi nümunələr Azərbaycanın sülhsevərliyinə dəlalət edir"

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin "Cənubi Qafqaza yeni baxış: münaqişədən sonra inkişaf və əməkdaşlıq" mövzusunda beynəlxalq konfransda çıxışı Azərbaycan liderinin müdrikliyini və parlaq diplomatik bacarıqlarını növbəti dəfə nümayiş etdirdi. Rusiya Federasiyası Dövlət Dumasının deputati, Rusiya-Azərbaycan Parlamentlərarası Dostluq Qrupunun rəhbəri Dmitri Savelyev bu fikirləri AZƏRTAC-in müxbiri ilə söhbətində səsləndirib.

keçmiş düşməninə birtərəflili qaydada mehriban qonşu kimi kömək elini uzadır, Ermənistən rəhberliyi isə her hansı minimal addımlardan cəkinmək üçün müxtəlif bəhanelər getirir. Hərçənd, bu mövqə erməni xalqının istəklərinə tamamilə ziddir. Prezident İlham Heydər oğlu barışq prosesine yönəlmış fəaliyyət nümunələri göstərdi. Bu nümunələr Azərbaycanın sülhsevərliyini və konstruktiv səylərini nümayiş etdirir. Lakin Şərqdə belə bir müdrik kəlam var: tek əldən səs çıxmaz, yəni əger Ermənistən hakimiyət orqanları tərəfindən müvafiq sülh təşəbbüsleri olmasa, regionda nizamlama prosesi da-ha da ləngiyəcək".

Deputat deyib: "Əlamətdar haldır ki, Prezident hərbi mövzuya toxunarkən işğaldan azad olunmuş ərazilərin bərpası və Azərbaycan iqtisadiyyatına reinteqrasiyası, regionda sülh və sabitlik məsələlərinə üstünlük verirdi. Beləliklə, Azərbaycan Prezidenti öz ərazilərinin münaqişəni dinc yolla nizamlamağa tərefdar olmasını təsdiqlədi və bunu strateji baxımdan çox səməralı şəkildə etdi".

D.Savelyev təəssüfle vurğulayıb ki, Qarabağ ərazisində onilliklər boyu davam etmiş işğal və hərbi

əməliyyatlar neticəsində dağıdılmış şəhərlər, minalanmış sahələr, işğal edilmiş torpaqlarda Azərbaycan mədəniyyətini məhv etmək cəhdləri şəklinde dəhşətli izlər qalıb. Buna görə də normal həyatın bərpa edilmesi üçün bütün xalqın böyük səyi və sənballı investisiyalar tələb olunur.

Rusiyalı deputat daha sonra deyib: "Lakin bu vəziyyətin müsbət tərəfi də var: işğaldan azad edilmiş ərazilər Azərbaycan iqtisadiyyatı üçün böyük ressurdur. Bu gün Azərbaycan

"Ermənistən XİN-i eşitdiklərini istədiyi şəkildə yozaraq təqdim etmək istəyirsə, bu, artıq onların mənfur niyyətinin göstəricisidir"

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti hər zaman olduğu kimi, fikirlərini kifayət qədər aydın və konkret şəkildə ifadə edib. Əgər Ermənistən XİN-i eşitdiklərini istədiyi şəkildə yozaraq təqdim etmək istəyirsə, bu artıq onların mənfur niyyətinin göstəricisidir." Bu sözləri Xarici İşlər Nazırlığının Mətbuat xidməti idarəsinin reisi Leyla Abdullayeva Ermənistən XİN-in Azərbaycan Respublikasının Prezidentinin Ermənistana qarşı güc tətbiq etmək təhdidi ilə çıxış etdiyini iddia edən şərh ilə bağlı KİV-in sualına cavabında bildirib.

Leyla Abdullayeva deyib: "Dövlətimizin başçısının fikirlərini təfsir etmək istəyənlərin diqqətinə çatdırmaq istərdik ki, Azərbaycan Prezidenti 20 aprel tarixli müsahibəsində Azərbaycana qarşı Ermənistanda baş qaldıra biləcək revanşımızdən və ərazi bütövlüyüməzə ola biləcək təhdidlərdən bəhs edib ve "əgər mümkün təhsidi təsbit etsək, onu mehv edəcəyik..." çünkü bu, milli müdafiədir, milli təhlükə

kəsizlik məsələsidir", - deyə vurğulayıb. Bu isə Ermənistən XİN-in iddia etdiyi kimi, Ermənistən ərazi bütövlüyüne tehdid deyil, eksinə, Ermənistən tərəfindən Azərbaycanın beynəlxalq tanınmış sərhədləri çərçivəsində ərazi bütövlüyüne ola biləcək hər hansı təhdidi cavablaşdırmaq qətiyyətini inzibatçı göstəricisidir.

Xatırlatmaq istərdim ki, dövlət başçısı müsahibəsində, eyni zamanda, Azərbaycanın əməkdaşlığı hazır olduğunu söyləyib, Ermənistən ərzəyinə qarşı dövlət səviyyəsində tördəyi soyqırımı və tarixi, mədəni, dini abidələrimizin dağılımasına reğmən bizim gələcəyə baxmalı olduğumuzu

vurğulayıb. Dəfələrlə və ən yüksək seviyyədə beyan edildiyi kimi, Azərbaycan beynəlxalq hüququn principləri, xüsusi lə də dövlətlərin suverenliyi, ərazi bütövlüyü və beynəlxalq sərhədlərin toxunulmazlığı əsasında Ermənistənla münasibətlərin normallaşdırılmasına hazırlıdır. 2020-ci il noyabrın 10-da sona çatıb və mühərribənin neticəsində bölgədə nəinki yeni siyasi, elecə də yeni iqtisadi vəziyyət yaranıb. Belə ki, işğalı olunmuş Dağlıq Qarabağ və yeddi ətraf rayon qızıl, mis və digər qiymətli metal resursları ilə zengindir. Onilliklər boyu bu sənaye sahələrindən əldə olunan gəlirlər faktiki olaraq qondarma "Dağlıq Qarabağ Respublikasını" (DQR) ayaqda saxlamağa kömək edib. Qeyd olunub ki, 2019-cu ildə qondarma DQR-in Ümumi Daxili Məhsulunun (ÜDM) 13 faizi bu medənələrin istismarından əldə edilib. Ermənistən və Dağlıq Qarabağdakı qon-

Almaniya portalı Qarabağın azad olunması ilə yaranan yeni siyasi və iqtisadi reallıqlardan yazıb

Almaniyanın "nex24.news" portalında Nabi Yücelin müəllifliyi ilə "Dağlıq Qarabağ: Azərbaycan Ermənistəni istismarda günahlandırır" başlıqlı məqalə dərc olunub. AZƏRTAC xəbər verir ki, məqalədə Azərbaycanın öz ərazilərini işğaldan azad etməsindən sonra bölgədə yaranmış yeni vəziyyətdən bəhs olunur.

NEX24.
news

Bildirilüb ki, Qarabağ uğrunda Ermənistən və Azərbaycan arasında baş vermiş 44 günlük mühərribə 2020-ci il noyabrın 10-da sona çatıb və mühərribənin neticəsində bölgədə nəinki yeni siyasi, elecə də yeni iqtisadi vəziyyət yaranıb. Belə ki, işğalı olunmuş Dağlıq Qarabağ və yeddi ətraf rayon qızıl, mis və digər qiymətli metal resursları ilə zengindir. Onilliklər boyu bu sənaye sahələrindən əldə olunan gəlirlər faktiki olaraq qondarma "Dağlıq Qarabağ Respublikasını" (DQR) ayaqda saxlamağa kömək edib. Qeyd olunub ki, 2019-cu ildə qondarma DQR-in Ümumi Daxili Məhsulunun (ÜDM) 13 faizi bu medənələrin istismarından əldə edilib. Ermənistən və Dağlıq Qarabağdakı qon-

darma rejim müxtəlif yollarla xarici şirkətləri işğal altındakı Azərbaycan ərazilərinə qanunsuz olaraq sərməye qoymağə cəlb ediblər. Beynəlxalq konvensiyalara zidd olub. Mühərribəyə qədər Azərbaycan hökumətinin icazəsi olmadan işğal olunmuş Azərbaycan ərazilərində 69 xarici şirkət fəaliyyət göstərib. Bunlar əsasən ABŞ, Kanada, Fransa, İsviçrə, Avstraliya, Almaniya və sair ölkələrdən olan şirkətlər olub. Məlumatə görə, işğal olunmuş ərazilərin 35 faizi 20 il müddətindən əcnəbilərə və əcnəbi şirkətlərə icarəyə verilib. İşğal altında olan meşələrin 37 faizi isə

əcnəbi sahibkarlar tərəfindən idarə olunub. Azərbaycan illər boyu Ermənistəni mədənələrin qanunsuz istismarını dayanırmışa çağırıb və beynəlxalq ictimaiyyətin bu məsələyə reaksiya verəcəyinə ümidi edib. Lakin bu ümidi nəticəsiz qalıb. Mühərribədən sonra ərazilərin işğaldan azad olunması ilə mədənələr yenidən Azərbaycanın nəzarətinə keçib. Azərbaycan Ermənistəni və işğal altında olan ərazilərdə qanunsuz fəaliyyət göstərən şirkətləri istismarda ittiham edir və onlara qarşı beynəlxalq məhkəmədə iddia qalırımdır.

Ermənilərlə Rusiya SM-İ arasında qarşıdurmalar artır

Bu, həm də ermənilərin digər millətlərlə birləşməsi ənənəsinə sahib ola bilməmələrinin sübutudur

Qarabağda, daha dəqiq desək, bölgənin Rusiya sülhməramlılarının (SM) nəzarət etdiyi bölgələrdə ermənilərlə rus SM-İ arasında problemlər sürətlə artmaqdadır. Belə ki, buna olan səbəblərdən biri kimi ermənilərin yaşam tərzlərində, eləcə də sosial-məişət həyatlarında monoetnikliyə üstünlük vermələri ilə bağlı çoxsaylı faktlar göstərilə bilər. Lakin daha bir problem son zamanlar rusiyalı sülhməramlılarla yerli əhalilə arasında formalasın məişət münasibətlərinin sonda ağır nəticələrə səbəb olmasına dair. SIA olaraq, bugünlərdə işıqlandırduğumuz 25 yaşlı Xankəndi erməni Qayane Qrantovna Arzumanyanın Rusiya SM-İ ilə yaşıdığı qisa eşq macərasını da söyügedən mövzuya əlavə edə bilərik. Xatırladaq ki, 25 yaşlı erməni qızı Qayane SM-dan hamilə qalıb və rus hərbçisi ortalarından necə deyərlər, itib-yoxa çıxıb.

Qayane Artyomdan hamiliq qaldı və sonra...

Qeyd olunduğuuna görə, problemin delikantlığı ondan ibarətdir ki, 2021-ci ilin yanvarında erməni qadın Qarabağda Rusiya Federasiyası SM kontingentinin baş leytenantı Artyomla tanış olub. Onun sözlərinə görə, rus və erməni sevgililəri iki həftəyə yaxın müddədə görüşüb və sonradan Artyom rəhbərətən sonra Qayane öyrənib ki, o hamilədir və Artyoma bu barədə deyib. Onun sözlərinə görə, rus zabitinin bu xəbərə reaksiyası

müsəbet olub. Sonradan Qayane Artyomun axtarışına çıxdıqda isə, SM kontingentinin komandanlığı erməni qadına zabitin harada olması barədə heç bir məlumat verməyib. Neticədə məsələ daha da böyüyüb və hazırda erməni qadın hamiliyinin 4-cü ayındadır.

Rusya SM kontingenti ermənilərə xəbərdarlıq edir - səbəbi?

Onun valideynləri və qohumları müxtəlif orqanlara müraciətlər etsərlər də, Artyomun harada olmasının ilə bağlı heç bir nəticə əldə edə bilməyiblər. İndi Qayanenin qo-

Karen Minassian (AFP)

hum-eqrəbələri rus SM-ni ittiham edir, qızlarının cinsi istismara məruz qaldığını iddia edir, eləcə də komandanlıqlıdan Artyom adlı baş leytenantın tapılaraq məsuliyyətə cəlb olunmasını tələb kimi irəli sürürlər. Rusiya SM kontingenti isə onların bu tələblərini yerinə yetirmir, eksinə, qarşı tərəfi xəbərdar edərək onlara qarşı iftira atdıqları bildirir.

Lakin buna baxmayaraq, erməni seqmentlərində qeyd olunur ki, artıq bu kimi bənzər hadisələr Xankəndidə, eləcə də rus sülhməramlılarının xidmət apardıqları digər bölgələrdə bir neçə dəfə yaşayıb. Məsələ yalnız bu kimi faktlarla

kifayətlənmir...

Ermənilər rus sülhməramlılarını özlərinə "xilaskar" adlandırsalar da, gerçəklilikdə hər şey tamamilə başqa məcrada inkişaf edir

Misal üçün bu gün bir sıra erməni sosial şəbəkə səhifələri üçtərəflə bəyanat imzalandıqdan sonra Qarabağa geri dönmüş ermənilərin bu dəfə İrəvana deyil, xarici ölkələrə köçmək niyyətində olduğunu yazırlar. Artıq o da sərr deyil ki, Xankəndidə yaşayan ermənilər yalnız hər gün üzləşdikləri sosial-məişət, işsizlik problemləri ilə de-

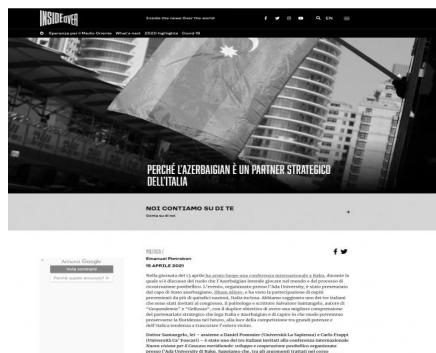
yil, həmçinin Rusiya SM-nin nəzərəti altında yaşamaq istəmədiklərini bildirirlər. Orada danışmaz əmlaklara sahib olan insanlar evlərini, torpaqlarını dəyər-deyməzinə sataraq tez bir zamanda bu ərazilərdən köçməyi planlaşdırırlar. Düzdür, ermənilər medialarda, digər informasiya resurslarında rus sülhməramlılarını özlərinə "xilaskar" adlandırsalar da, gerçəklilikdə hər şey tamamilə başqa məcrada inkişaf edir.

Ksenofobiya və irqçılık xəstəliyi

Burada isə daha bir faktor ermənilərin monoetnik xalq kimi formalaşmalarıdır. Genetik kodlarında özlərini "ən qədim xalq" kimi zorla dünya ictimaiyyetine siriyan ermənilər əslində ciddi və psixiki xəstəliyin daşıyıcıları olduqlarını dərk etməsələr də kənardan bu xalqın özlərindən başqa heç bir milləti bəyənmədikləri reallığı artıq bir fakta çevrilib. Bu kimi ksenofobiya və irqçılık xəstəliyi dünyanın başqa heç bir xalqında, milletində mövcud deyil. Ona görə də hətta "dünyanın yaradıcıları" olduğunu iddia edən bu cür xəstə təfəkkürlü tayfanın isə qeyri-millətlərlə yaşamaq əmsalları sıfırda bərabərdir və hemin isbat hazırda da özünü kifayət qədər sübuta yekməkdədir.

Rövşən RƏSULOV

İtaliya portalı: Azərbaycan İtaliyanın strateji tərəfdasıdır

teyi-nəzərdən də İtaliya şübhəsiz ki, Azərbaycanın Avropada ən vacib tərəfdasıdır. Bununla yanaşı, Bakının əhəmiyyəti və çəkisi İtaliya-Azərbaycan münasibətləri çərçivəsində kənardan da qymətləndirilməlidir. Azərbaycan

sivilizasiyaların kəsişməsində dayanan, Qərble Şərq arasında münasibətlərin qurulmasına körpü rolunu oynaya bilən bir ölkədir. S.Santangelo, həmçinin bu mülahizələrə hazırlı geosiyasi gərginliyin merkezlərindən biri olan Qara dəniz regionunda münasibətlərin sabitləşməsində Azərbaycanın oynaya biləcəyi roldan danışır. Qeyd edib ki, bu sabitləşmədə yol təkcə Ankara ilə deyil, həm de Kiyev və Tbilisi ilə six əlaqələrə malik Bakıdan keçə bilər.

Məqalənin sonunda S.Santangelonun İtaliyanın xarici siyasetdə prioritet istiqamətləri, geosiyasi müstəvidə müasir çağırışlar və ölkəsinin tutmazı olduğu mövqə barədə fikirləri də yer alıb.

Mehridə Paşinyanın gəlmişinə qarşı etiraz aksiyası keçirilib

Ermənistanın Sünik bölgəsində baş nazir Nikol Paşinyanın bölgəyə səfərinə qarşı çıxan etirazçılar, yolları, küçələri bağlayıblar. SIA xəbər verir ki, bu barədə RIA Novosti para.tv onlayn nəşrinə istinadən məlumat yayıb.

Məlumatda qeyd olunur ki, etirazçılar baş naziri xəyanətdə günahlandıran şəxslər səsləndirirlər. Bəzen kütlöni cilovlamağa çalışan polislə etirazçılar arasında qarışmalar da olur. Baş nazirin kortejinə hələ de yol açılmayıb.

Sünik bölgəsindəki sərhəd yaşayış məntəqələrinin sakinləri Azərbaycan ordusunun yeni döyüş postlarının yerləşdirilməsinin onların təhlükəsizliyini tehdid etdiyini düşünürərlər. Paşinyan isə bəyan edib ki, Azərbaycanla sərhədde baş verən proseslər demarkasiya və delimitasiya hesab edilə bilməz, yalnız

müyyən sərhəd məntəqələrinin yerini göstərir.

Ermənistan Müdafia Nazirliyi də öz növbəsində, rus sərhədçilərinin Sünik bölgəsindəki yolun problemlə hissələrində təhlükəsizliyi təmin edəcəyini bildirib. Daha sonra, Ermənistanın baş naziri Nikol

Paşinyan ölkənin cənubundakı Mehri şəhərini tərk edib, hansıki burada da nümayişçilər onun getdiyi yolun keçidini bağlamağa çalışıblar. Mühafizəçilər, polis və Milli Tehlükəsizlik Xidmetinin müşayiəti ilə Paşinyanın şehrin küçələrində gəzmək qərarına gelib. Baş nazirin yolunun üstündəki küçələri bağlayan etirazçılar təhqirəmiz şəxslər səsləndirərək onu müşayiət ediblər. Belə bir şəraitdə Paşinyanın maşına minərək oradan uzaqlaşmaqdan başqa çərəsi qalmayıb.

“Style International”: Azərbaycan Prezidenti Qarabağın ölkənin iqtisadiyyatı və maddi-texniki təminatında mühüm yer tutacağını bildirib

Bu gün aylıq “Style International” qəzetiinin rəqəmsal versiyası olan İspan nəşrində AZERTAC-in İspaniyadakı xüsusi müxbiri Nigar Cəfərlinin “Azərbaycan Prezidenti Qarabağın ölkə iqtisadiyyatı və logistikasında mühüm yer tutacağını bildirib” başlıqlı məqaləsi dərc edilib (<https://www.styleinternational.es/el-presidente-de-azerbaiyan-afirma-que-karabaj-ocupara-un-lugar-importante-en-su-economia-y-sector-logistico>).

Məqalə dünyadan aparıcı beynə mərkəzlərinin nümayəndələrinin iştirakı ilə Azərbaycan Diplomatik Akademiyasında keçirilən “Cənubi Qafqaza yeni baxış: münaqişədən sonra inkişaf və əməkdaşlıq” beynəlxalq konfransına həsr edilib. Məqalədə Prezident İlham Əliyevin beynəlxalq konfransdakı çi-

xışı zamanı torpaqlarımızın 30 ilə yaxın işgal altında olduğunu və Ermənistən ordusunun tərəfindən töredilmiş vəhşilikləri unuda bilməyəcəyimizi vurğuladığı qeyd edilib.

İspan nəşrində qeyd olunub ki, Prezident İlham Əliyev münaqişədən sonrakı dövrə iqtisadi sahədə həyata keçirilən layihələrə müraciət edərək, Qarabağın ölkə iqtisadiyyatında mühüm roluna, maliyyə siyaseti və xarici investorlar üçün yeni perspektivlərə diqqət çəkib. O, həmçinin üç aeroportun və dəmir yollarının birləşdirilməsi üzrə işlərin başlandığını və Zəngilanın regional logistika mərkəzinə çevriləməsi layihəsini qeyd edib.

“Style International” biznesin, tikinti sektorunun, ümumi iqtisadiyyatın inkişafına xidmət edəcək, yeni iş yerləri açacaq, yeni imkanlar yaradacaq, aqrar sektorunu dəstekləyəcək Azərbaycan hökuməti tərəfindən Vətən müharibəsindən əvvəl hazırlanmış və böyük inves-

tisiyalar tələb edən ortamüddətli və uzunmüddətli inkişaf strategiyası barədə də diqqətə çatdırır. Məqalədə göstərilir ki, Azərbaycan Dünya Bankının “Doing Business” hesabatının reytingində 28-ci yerə keçib. Qeyd edilib ki, Azərbaycanda yaxşı biznes mühiti və dəyərli insan kapitalı var. Azərbaycan, xarici borcları ÜDM-in 10 faizinə və yoxsulluğun səviyyəsini 5 faize endirərək, dünyada en yaxşı netice əldə edib.

Diqqətə çatdırılır ki, söhbət iki xalqın dinc yanaşı yaşaması üçün çox mühüm körpülərin qurulmasından gedirəsə, İlham Əliyev liderlərin iradəsinə və siyasi müdürükliliyinə böyük əhəmiyyət verir. Məlum olub ki, Azərbaycanın münaqişə səhifəsini çevirmək niyyətinə və Ermənistənla sülh sazişi imzalamaya hazır olmasına baxmayaraq, Ermənistən hakimiyəti aqressiv mövqeyini saxlayır. Lakin gələcəyə baxan və sabitliyi ölkənin inkişafı üçün mühüm zəmin

El presidente de Azerbaiyán afirma que Karabaj ocupará un lugar importante en su economía y sector logístico

19 aprel, 2021

Momento en el que el Presidente de Azerbaiyán, Ilham Aliyev, inicia su discurso.

En la Academia Diplomática de Azerbaiyán –

Utilizamos cookies para asegurar que damos la mejor experiencia al usuario en nuestro sitio web. Si continúa utilizando este sitio asumiremos que está de acuerdo.

hesab edən şəxs kimi, prezident əməkdaşlığın qurulmasına hazır olduğunu bildirib. İspan nəşrində vurğulanıb ki, müharibə başa çatıb və bu gün Qarabağın dünyasın

ən gözəl regionlarından birinə çevriləməsi üçün Cənubi Qafqazda yeni inkişaf və əməkdaşlıq strateyiyanın formalşdırılmasına ehtiyac yaranıb.

Ermənistanın beynəlxalq konvensiyalara zidd qanunsuz əməlləri

Azərbaycan tarixin müxtəlif dönəmlərində torpaq itkiləri, humanitar fəlakətə və böyük dağıntılara məruz qalıb. Sarsıcı zərbələr yaşayan Azərbaycanın iki yüzillik tarixində baş verən bu hadisələr ermənilərin biziş torpaqlar hesabına “Böyük Ermənistan” yaratmaq istəyinə nail olmaq məqsədi daşıyıb. Tarixdən məlumdur ki, 1813-cü il Gülüstan və 1828-ci il Türkmençay müqavilələri bağlanıldıqdan sonra ermənilər kütləvi surətdə Azərbaycan ərazilərinə yerləşdiriliblər. Bu siyaset uzun illəri əhatə etmiş və ermənilər Azərbaycan torpaqları hesabına öz coğrafi ərazilərini kifayət qədər genişləndirə bilmişlər.

Ötən əsrde 1948-1953-cü illərdə azərbaycanlılar Ermənistəndən çıxarıldı, daha sonra isə 1988-ci ilde küləvi qırğınırla müsayiət olunan deportasiyaya məruz qaldılar. Təbii ki, doğma el-obsasından qovulan azərbaycanlılar həm insan, həm de böyük maddi itkilərə məruz qalmış oldular. Ötən əsrin son illərində erməni təcavüzkar siyasetinin məntiqi olaraq tarixi torpaqlarımız Dağlıq Qarabağ və onun ətrafindəki Laçın, Kəlbəcər, Ağdam, Füzuli, Cəbrayıl, Qubadlı, Zəngilan kimi 7 rayon işğal olundu. Statistik rəqəmlərdə qeyd olunduğu kimi, təcavüz neticəsində 20 minə yaxın azərbaycanlı qətlə yetirilib, 100 min nəfər yaralanıb, 50 mindən çox adam elil olub... Bu ermənilərin Azərbaycanlılarla qarşı törendikləri vəhşilik, vandallıqlı ki, tarixi həqiqətlər bu və ya digər əməlləri ortaya qoymuş olur. Belə ki, Ermənistən işğal etdiyi ərazilərdə 900-ə yaxın yaşayış məntəqəsi, 2389 sənaye və

kənd təsərrüfatı obyekti, 131 minə yaxın ev, 1025 məktəb, 798 səhiyyə obyekti, eləcə də, 927 kitabxana, 100-dən artıq arxeoloji abidə, həmçinin 454 tarixi abidə və müzey, 40 mindən artıq muzey eksponatı erməni təcavüzünün qurbanı olub. Bütün bunlar az imiş kimi təcavüzkar ermənilər tərəfindən Azərbaycan ərazilərindən narkotik maddələrin yetişdirilməsi və tranzit üçün də istifadə olunub, faydalı qazıntıların istismarı ildən-ile genişləndirilib.

Bütün bu və ya digər amillər dövriyyətindən 44 günlük Vətən müharibəsində dövriyyətində ermənilər bir daha faşist ideologiyalarını ortaya qoymuş oldular. Dünya mətbuatı ermənilərin insanlıqlı kənar hərəkətlərinə göz yummadı. Necə ki, bu gün Almanyanın “nex24.news” portalında Nabi Yücelin müəllifi ilə “Dağlıq Qarabağ: Azərbaycan Ermenistəni istismarda günahlandırır” baş-

lıqli məqalə dərc olunub. Məqalədə Azərbaycanın öz ərazilərini işğaldan azad etməsindən sonra bölgəde yaranmış yeni varyiyyət dən bəhs olunur. Qarabağ uğruna Ermənistən və Azərbaycan arasında baş vermiş 44 günlük müharibənin 2020-ci il noyabrın 10-da sona çatlığı və müharibənin nəticəsində bölgədə nəinki yeni siyasi, eləcə də yeni iqtisadi varyiyyətin yarandığı göstərilir. Qeyd etdiyimiz kimi, Dağlıq Qarabağ və yeddi ətraf rayon qızıl, mis və digər qiymətli metal resursları ilə zəngin olan məkandır. Onilliklər boyu bu sənaye sahələrindən əldə olunan gəlirlər faktiki olaraq qondarma. “Dağlıq Qarabağ Respublikasını” ayaqda saxlamağa kömək edib. Kəlbəcər rayonu faydalı qazıntılarla, o cümlədən qızıl, xrom yataqları ilə zəngin olan di-

yardır. Sənaye əhəmiyyəti olan civə ehtiyatları Kəlbəcər rayonundakı Şorbulaq və Ağyataqda yerləşir. Söyüdü - Zod qızıl mədəni tarixə uzun əsrlərdir məlumudur. Kəlbəcər rayonu ərazisində sənaye əhəmiyyətli ehtiyatları 112,5 ton olan və istismar olunan Söyüdü (Zod) və ehtiyatları 13 tondan çox olan Ağdudzadə və Tuxun qızıl yataqları 27 il idil ki, Ermənistən tərəfindən talan edildi. İşğal edilmiş ərazilərdə 155 adda müxtəlif növ faydalı qazıntı yataqları mövcud olub. Faktlara nəzər salsaq, görərik ki, Kanadanın First Dynasty Mines şirkəti Kəlbəcərin “Söyüdü” qızıl yatağının istismarı ilə məşğul olub. Mənbələrə istinad edərək bildirik ki, adı çəkilən şirkət “Söyüdü” yatağından təkcə 2006-ci ildə 5 tondan artıq qızıl çıxarıb. Müəllif məqalədə qeyd edib

ki, 2019-cu ildə qondarma DQR-in Ümumi Daxili Məhsulunun 13 faiizi bu mədənlərin istismarından əldə edilib. Ermənistən və Dağlıq Qarabağda qondarma rejim müxtəlif yollarla xarici şirkətləri işğal altındakı Azərbaycan ərazilərinə qarunus olaraq sərməye qoymağa cəlb edilər. Bu beynəlxalq konvensiyalara zidd olub. Müharibəyə qədər Azərbaycan hökumətinin icazəsi olmadan işğal olunmuş Azərbaycan ərazilərində 69 xarici şirkət fəaliyyət göstəririb. Bunlar əsasən, ABŞ, Kanada, Fransa, İsveçrə, Avstraliya, Almaniya və sair ölkələrdən olan şirkətlər olub.

Artıq Azərbaycan öz tarixi torpaqlarına sahibdir. Bütün sərvətlərinin - yeraltı və yerüstü sərvətlərinin sahibidir. Ermənilərin xarakəti, əhəmiyyətli ehtiyatları 112,5 ton olan və istismar olunan Söyüdü (Zod) və ehtiyatları 13 tondan çox olan Ağdudzadə və Tuxun qızıl yataqları 27 il idil ki, Ermənistən tərəfindən talan edildi. İşğal edilmiş ərazilərdə 155 adda müxtəlif növ faydalı qazıntı yataqları mövcud olub. Faktlara nəzər salsaq, görərik ki, Kanadanın First Dynasty Mines şirkəti Kəlbəcərin “Söyüdü” qızıl yatağının istismarı ilə məşğul olub. Mənbələrə istinad edərək bildirik ki, adı çəkilən şirkət “Söyüdü” yatağından təkcə 2006-ci ildə 5 tondan artıq qızıl çıxarıb. Müəllif məqalədə qeyd edib

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

“Ermənistanda və xaricdə bu ölkəni üçtərəfli Bəyanatı yerinə yetirməkdən yayındırmaq üçün süni maneələr yaratmaqdə maraqlı dairələr var”

Ölkəmiz 2020-ci il noyabrın 10-da Azərbaycan, Ermənistən və Rusiya liderləri arasında imzalanmış üçtərəfli Bəyanata böyük əhəmiyyət verir və onun bütün müddəalarının tam yerinə yetirilməsinə sadıqdır. Bu gün buradakı bəzi insanlar “erməni müharibə əsirləri” barədə əsaslı iddialarla çıxış edirlər. Bəziləri bunu məqsədli şəkildə edir, bəziləri isə məsələnin mahiyyətindən xəbərsizdir. İlk növbədə, qeyd etməliyəm ki, Azərbaycan bu vaxtdək üçtərəfli Bəyanata uyğun olaraq bütün erməni müharibə əsirlərini qaytarıb.

AZERTAC xəber verir ki, bu fikirləri AŞPA-da sərbəst debatlar zamanı Azərbaycan nümayənde heyətinin üzvü Sevinc Fətəliyeva söyləyib. Deputat bildirib ki, Azərbaycanda hələ də saxlanılan bir qrup erməni hərbiçilərinə gəldikdə, ilk növbədə, sual olunmalıdır: onlar harada, nə vaxt və hansı şəraitdə tutulub? Nəzərə çatdırımlı ki, təxminen 60 nəfərlik qrupun üzvləri noyabın sonlarında - Bəyanatın imzalanmasından sonra Ermənistən Şirak bölgəsindən Azərbaycanın beynəlxalq seviyyədə tanınmış ərazilərinə göndərilib. Bu fakt özlüyüdə Ermənistən həm beynəlxalq hüquqda, həm də üçtərəfli Bəyanatda nəzərdə tutulmuş əhdəliklərini kobud şəkildə pozduğunu göstərir. Üstəlik, bu qrupun üzvləri 10 noyabr tarixli üçtərəfli Bəyanata uyğun olaraq bölgədə bütün zorakılıqların dayandırıldığı vaxtda dörd Azərbaycan vətəndaşını öldürüb, bir nəfəri ağır yaralayıblar.

Nəticədə ölkəmizin müvafiq dövlət qurumları Azə-

baycanın Xocavənd rayonunda antiterror əməliyyat keçirmek məcburiyyətində qaldılar, bu şəxsləri dekabrin əvvəlinde - üçtərəfli Bəyanatın imzalanmasından bir aylıq sonra tutdular. Hazırda məsələyə aydınlıq getirmək üçün təhqiqat aparılır. Bu faktları nəzəre alsaq, Azərbaycanı bu insanları azadlığa buraxmağa çağırınlar davranışlarının ədalətə xidmet etmədiyi düşünmürmə? Əksinə, bu cür çağrıclar cəzasızlığı ve bele hadisələrin təkrarlanması təşviq edir. Anlaşılmalıdır ki, bu qrupun üzvlərinin Azərbaycanda tutulması birbaşa olaraq Ermənistən öz əhdəliklərini pozmasının nəticəsidir.

Bu, həll edilməsi lazımlı olan son dərəcə ciddi məsələdir. Ermənistən beynəlxalq hüququ və 10 noyabr tarixli üçtərəfli Bəyanatın müddəalarını kobud şəkildə pozaraq, hərbiçilərini Azərbaycanın beynəlxalq seviyyədə tanınmış ərazilərinə göndərməyə çalışır. Bu gün Ermənistən valideynlər vələdlərinin zorla Azərbay-

xalq aktorlar hərəkətlərində diqqəti olmalıdır, səyər yalnız iki dövlət arasında davamlı sülh və barışığın inkişafına xidmət etməli, bölgədə düşmənçilik və nifreti davam etdirmək istəyənlərə sərf edən əsəssiz ittihamları alovlandırmamalıdır. Təəssüfle qeyd etməliyəm ki, Ermənistənə hərbi xidmət göndərilməsinə etiraz edirlər. Ermənistəndən çağırışçılar qanunsuz şəkildə onların iradesinə zidd olaraq və beynəlxalq hüquq pozularaq başqa bir ölkəyə göndərilir. Bölgəmizdə davamlı sülhün və təhlükəsizliyin bərərər olmasına dəstək göstərmək istəyən həmkarlarımızın bu məsələyə lazımı seviyyədə diqqət ayırması, Ermənistəni öhdəliklərini qəbul etməyə və onlara hörmət göstərməyə çağırması çox vacibdir.

S.Fətəliyeva diqqətə çatdırıb ki, 2020-ci il noyabrın 10-da Azərbaycan, Ermənistən və Rusiya liderləri arasında imzalanmış üçtərəfli Bəyanatdan sonra tamamilə yeni və perspektivli bir dövrə qədəm qoyulub. Əslində, üçtərəfli Bəyanat Ermənistənə Azərbaycan arasında 30 ildir davam edən silahlı qarşımaya son qoyaraq, Avropa Şurasının bu iki üzvü arasında sülh və barışq üçün nadir imkanlar təklif edir.

Beynəlxalq ictimaiyyətin 10 noyabr tarixli üçtərəfli Bəyanatın tam icrasına və bir-birinin ərazi bütövlüyüne, suverenliyinə və beynəlxalq sərhədlərin toxunulmazlığına hörmət əsasında Ermənistənla Azərbaycan arasındakı dövlətlərarası münasibətlərin normallaşmasına fəal dəstək verəcəyinə inanır. Bununla belə, beynəlxalq ictimaiyyətin yaralarını unutdurmaq, onları yaxşılaşdırmaq və sülh, harmoniya şəraitində birlikdə yaşaşığı təmin etmək gücündə idi. Bugünkü Avropa həqiqətən bu baxışın en yaxşı nümunələrindən biridir. Təəssüf ki, bu gün Azərbaycan qarşı tərəfə sülh mesajları göndərərək, hələ də Ermənistəndən bu çağrırlara adekvat cavab eşitmırı.

**Bəhruz Quliyev:
“Cəmil Həsənli kimilər əlaltı rolunda çıxış edirlər”**

“Ümumiyyətlə, “Sərhədsiz reportörler” ve bir sıra beynəlxalq təşkilatları bütün dövrlərde zaman-zaman Azərbaycan əleyhinə qara-piar kampaniyası aparmaqla məşğul olub. Bu, ilk və son deyil. Ötən gündə her zaman Azərbaycana qarşı məkralı və qərəzli mövqeyiyle seçilən “Sərhədsiz Reportörler” növbəti dəfə şər və böhtənlə dolu hesabatını yayıb”. Bu fikirləri SIA-ya açıqlamasında SƏS Media Qrupunun rəhbəri Bəhruz Quliyev deyib.

Media Qrupunun rəhbərinin sözlərinə görə, təşkilat verilen sifariş əsasında Azərbaycanda söz və mətbuat azadlığı ilə bağlı qərəzli dəyərləndirmələr aparıb, ölkəmizi son sırıldarda göstərib: “Hesabata diqqət yetirdikdə isə bir daha əmin olursan ki, orada yer alan qərəzli məqamlar Azərbaycan gerçekliyini ifadə etmir, çünki ölkəmizdə söz və mətbuat azadlığı tam təmin olunub. Bu cür bəyanatlar Azərbaycanda söz və mətbuat azadlığının olduğunu heç bir şübhə yarada bilməz. Çünkü ölkəmizdə intellektual-mədəni cəmiyyət formalılaşdırıb və hansısa qeyri-hökumət təşkilatının Azərbaycanda ictimai raye təsir etməsi mümkün deyil. Digər tərəfdən, Azərbaycanın çox güclü media kontingenti var və ictimaiyyətində hansı transmilli medianın və ya qeyri-hökumət təşkilatının nəyə, kimlərə xidmət etdiyini dərk edir”.

Bəhruz Quliyev deyib ki, beynəlxalq təşkilatların Azərbaycana olan bu cür münasibəti illərlə formalılaşır: “Biz istəsək də, istəməsək də bu, mifi dağında bilmirik. Çünkü onların bu cür fikirləri Cəmil Həsənli kimi siyasetçilərin və anti-azərbaycançı qüvvələrin fikirləri əsasında formalılaşır. Cəmil Həsənli dənən gözlədiyimiz bundan artıq ola bilməzdə. Bu məhz Cəmil Həsənli kimilərin verdikləri donoslardan əsasında ortaya çıxmış mənfi fikirlərdir. İndi də bu şəxsin özünün sosial şəbəkə hesabında bu fikirləri qabartması gözənlənilən hal ididi. Çünkü zaman-zaman Cəmil Həsənli, Əli Kərimli, Gültəkin Hacıbəyli kimilər bu kimi beynəlxalq təşkilatların ələltisi olublar”.

Baş redaktor əlavə edib ki, bu gün azad sözün cəmiyyətə aşkarlıq və plüralizm prinsiplərinin bərəqərək edilməsində, eləcə də demokratik inkişaf posesində əsas meyarlardan biri olduğunu nəzərə alan Azərbaycan hakimiyəti mətbuatın inkişafi üçün heç zaman qayğısını əsirgəmir: “Bu gün Azərbaycanda ən müasir tələblərə və standartlara cavab verən kütləvi informasiya vasitələrinin mövcudluğu və mətbuatda qazanılan uğurlar məhəz bu reallığın nəticəsidir”.

Prezident İlham Əliyev ölkəmizdə azad sözün hamisidir. Dövlətimizin başçısı bunu ulu önder Heydər Əliyevin əsasını qoymuş ənənələri uğurla davam etdirməkde, mətbuat orqanlarının maddi-texniki bazasının gücləndirilməsi, jurnalist əməyinin qiymətləndirilməsi istiqamətində atdıqları addımlarla təsdiq edib. Odur ki, Azərbaycan mətbuatı da haqlı olaraq ölkə Prezidentini özünün dostu hesab edir.

Cəyhan Rasimoğlu

Çox təəssüfləndirici məqam ondan ibarətdir ki, hər hansı bir beynəlxalq təşkilat Azərbaycan haqqında mənfi rəy formalasdırıb kimi radikal düşərgənin üzvləri bunu “toybayram” kimi qələmə verirler. Bu qısamışlıq hissi, intriqalar o qədər bunların gözlerini tutub ki, onlar ölkəmizdə aparılan müsbət tendensiyaları da görməkdən məhrum olublar. Hətta onlar 44 günlük Vətən mühəribəsində Azərbaycanın qazanmış olduğu parlaq Qələbeni belə möğləbiyyət kimi dəyrənlərirlər. Biz onslardan başqa münasibət də gözələrdik. Söyügedən təşkilatlarla radikal düşərgənin rəhbərlərinin fəaliyyəti eynidir. Lakin onlar öz çirkin niyyətlərinə heç zaman nail ola bilməyəcəklər. Dünya artıq ölkəmizi qalib, inkişaf etmiş və Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbəri olduğu bir Azərbaycan kimi tanrıyır”.

Samvel Babayan uğursuz planını etiraf etdi: 1300-ə qədər itki!

Quldur “dqqr” rejiminin sabiq “təhlükəsizlik şurasının” katibi Samvel Babayan etiraf edib ki, Ermənistən 2020-ci ilin payızında Lələ-Təpə yüksəkliyinin yenidən ələ keçirilməsi üçün hazırlanın əməliyyatın uğursuz planı ona maksus olub.

SIA xəber verir ki, bu barədə Caucasian_bureau teleqram kanalı yazır. “Bu əməliyyatın nəticəsində erməni tərəfi bir neçə tank və yüzlərlə əsgər itirib. Bir sıra məlumatlara görə isə 1300-ə qədər hərbiçi öldürülüb. Azərbaycan tərəfi isə sona qədər mübarizə apararaq yüksəkliyi qorumağa müvəffəq olub”, deyə məlumatda qeyd olunur.

Rövşən

Daha 12 qazımız “YAŞAT” Fonu tərəfindən Türkiyəyə göndərilib

Ağır yaralanan daha 12 qazımız “YAŞAT” Fonu tərəfindən Türkiyəyə göndərilib. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin İctimaiyyətə əlaqələr şöbəsindən AZƏRTAC-a verilən xəbərə görə,

həmin qazilərimiz Ələkbərov İlkin Elçin oğlu, Atakişiyev Yusif Fariz oğlu, Kazimov Kənan Cinar oğlu, Eyvazov Səbühi Rahim oğlu, Seyfullayev Həvil Səyədullah oğlu, Osmanov Zamir Şakir oğlu, Quliyev Şahmar Anar oğlu, Abdullayev Pərvin Dövlət oğlu, Əliyev Arzu Kənül oğlu, Məmmədkərimov Nicat Əfəsun oğlu, Musayev Bəhman Natiq oğlu, Hüseynov Ülvi Məsum oğludur.

“YAŞAT” Fonu tərəfindən Türkiyədən ölkəmizə gətirilən, həmçinin yerli həkimlərin rəyi nəzərə alınaraq qazilərimizin müvafiq müayinə, müalicə və reabilitasiya prosesi Türkiyədə davam etdiriləcək. “YAŞAT” Fonu qazilərimizin müalicəsini tam yekunlaşana qədər nəzarətdə saxlayacaq. Allah qazilərimizə şəfa versin! Fond tərəfindən həkim rəyi əsasında ağır yaralı olan qazilərimizin müalicə üçün xaricə davamlı şəkildə göndərilməsi təmin edilir.

USAİD rəhbərinin qatı ermənipərəst olduğunu təsdiqləndi: Bəs Türk dünyasının reaksiyası?

Beləliklə, Co Bayden iqtidarı ilə bağlı ən pis ehtimallar özünü doğrultmaqdə davam edir. Prezident seçilməkdən öncə söz verdiyi kimi, Bayden ardıcıl olaraq administrasiyasına bir tərəfdən qatı ermənipərəst olan, digər tərəfdən Sorosun məhsulları kimi tanınan şəxsləri götürür. Əbəs deyil ki, artıq aprelin 15-də ABŞ Senatinin Xarici Əlaqələr Komitəsi, vaxtilə Obama administrasiyasında qondarma erməni soyqırımının tanınması üçün səy göstərmış Samanta Pouerin ABŞ-in İnkışaf Agentliyinin (USAİD) rəhbəri vəzifəsinə namizədliyini təsdiq edib. Ən maraqlı isə odur ki, komitə onun namizədliyini yekdilliklə, yəni 22 səslə dəstəkləyibdir. Əslində, bu da təəccübü deyil, belə ki, Komitə sədri senator Bob Menendezdir. Kimdir Bob Menendez?

Xatırlatma:

Bob Menendez ermənilərin ABŞ-dakı əsas lobbiçilərindən biridir və elbət ki, həm də Demokrat partiyasının üzvüdür...

Qısa arayış:

Senator Menendez 2019-cu ilde ABŞ Senatinin qondarma Erməni soyqırımının tanınmasına dair 150 sayılı qətnamesinin təşəbbüskarıdır. (Yeri gəlmüşkən, Tramp administrasiyası həmin qətnamenin qəbul edilməsini qəti şəkildə pişləmişdi - red). Daima qondarma Dağlıq Qarabağı dəstəkləmiş, Azadlığa dəstək Aktin 907-düzənşin dəstəkləyicisidir. O, respublikaçıların Tramp administrasiyasının Azərbaycana 120 milyon ABŞ dolları məbləğində hərbi yardımın ayrılmamasını maksimum əngelləmişdi. Vətən müharibəsi başlayandan sonra Senat tərəfindən Türkiye və Azərbaycana tehlükə-

sizlik sahəsində yardım məhtudlaşdırın 754 və 755 sayılı qətnamələrin qəbul olunmasına nail olmuşdur. Və sonuncu dəfə 6 mart 2021-ci ildə Baydenə xitabən demişdi: "Mən ümid edirəm ki, prezident verdiyi sözə eməl edərək, "erməni soyqırımı" tanıyacaq"

Ən əsası da, USAİD-in qanunsuz əsasən qondarma "artsax respublikası" əlavəsi ndə Azərbaycan hökumətinin icazəsi olmadan fəaliyyət göstərən ABŞ QHT-lərin fəaliyyətlərinin maliyyələşdirilməsini təmin edən qurum kimi tanınır. USAİD-n Dağlıq Qarabağdakı fəaliyyətlərinə dair ətraflı məlumatlarla isə aşağıdakı linklərdə tanış ola bilərsiniz:

<https://www.usaid.gov/humanitarian-assistance/Nagorno-Karabakh> https://r26143-wr32r1ccg5d18cllec-wpengine.netdna-ssl.com/assets/pdf/misc/Alexander_Karabakh_id.pdf

Mehz bu danılmaz faktların özü USAİD tərəfindən Azərbaycanın ayrılmaz hissəsi olan Dağlıq Qarabağ üzərindəki suverenliyini bəlavasitə (!) şübhə altına almağın danılmaz isbatıdır.

İndi isə USAİD rəhbərliyinə ümumiyyətə, türklərə açıq nifrət bəsləyən, antitürk, yaxud ermənipərəst **bir** şəxs gətirilib. Yeri gəlmışkən, SIA olaraq biz Samanta Pouer haqqında ətraflı məqalələr, faktlar və sübutları çıxış etmişik

Bax:

<https://sia.az/az/news/politics/856893.html>

Amma məsələnin əhəmiyyətini nəzərə alaraq bir daha xatırlatmağı lüzum gördük.

Bələ ki, Co Baydenin ən yaxın ve etibarlı adamı sayılan, eləcə də, onun eyni millətin (irländ) nümayəndəsi olan bu xanım həm de Sorosun mehsuludur. Onun tərcüməyi-halına baxanda məlum olur ki, məhz Corc Sorosa məxsus Açıq

Cəmiyyət institutunun maliyyələşdiridiyi səfərlər hesabına bu xanım anidən "tanınmış jurnaliste" çevrilir.

<https://www.politico.com/blogs/media/2013/06/samantha-powers-history-in-journalism-165456>

Və nəhayət, bütün fəaliyyəti dövründə Samanta Pouer mütəmadi qeydada qondarma erməni soyqırımı məsələlərini dəstəkləyib. Bu məqamları entivə edən faktları isə aşağıdakı linkdə oxuya bilərsiniz:

<https://www.nytimes.com/2019/10/29/opinion/turkey-armenian-genocide-congress.html>

Lakin o, bununla da kifayətlənməyib və sosial şəbəkələrdə də erməni lobbyisinin xidmətində dayanıb və fakt olaraq onun twitterdəki paylaşımlarını da diqqətinizə çatdırır, eyni zamanda, 17 aprel 2006-ci ildə efirə çıxan "erməni soyqırımı" sənədli filmindəki çıxışını da təqdim edirik. Qərəzli və açıq şəkildə milli, irqi baxışları or-

taya çıxaran filmin 41-42-ci və 44-45-ci, 53-cü dəqiqələrində çıxış edən Pouer türkləri alman faşistlərinə bənzədir və digər səsəm fiqirlərini səsləndirir, insanları Türk dünyasına qarşı çıxmaga həvəsləndirir və s.

https://www.imdb.com/title/tt0472044/reviews/info?ref_=ttfcql_2

Beləliklə, bütün bu faktlardan sonra söz yalnız Türkiyədə deyil, həm də Azərbaycandır. Təsəvvür edin, 12 aprel tarixində Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyev Co Bayden administrasiyasının birterəlli mövqeyini haqlı olaraq təqnid edir və bundan dərhal sonra, yəni 15 aprel tarixində ABŞ administrasiyası aşkar antitürk, izafi bir ermənipərəsti yüksək vəziyyəyə təyin etdirir. Bu zaman istəristəməz bele bir sual yaranır: Belə bir addımı açıq təhdiddən başqa necə başa düşmək olar?

Müşahidə edilən daha bir diqqətçəkici məqam həm də budur ki, idiki dövrədə administrasiya ilə Konqresin ermənipərəst mövqələri üst-üstə düşür və bu təhdidlərə mütləq adekvat cavablar verilməlidir. Məsələ üçün, ilk qərar kimi, Dağlıq Qarabağdakı qondarma və quldur rejimin qanunsuz fəaliyyətlərini dəstəkləyən USAİD və onun maliyyələşdiridiyi ABŞ QHT-lərinin fəaliyyətləri dərhal dondurula bilər. Bələ ki, Samanta Pouer kimi bir aşkar ermənipərəst və antitürkü şəxsin rehbərliyi altında USAİD-dən Azərbaycan üçün, həmçinin qardaş Türkiyə hər hansı bir fayda gözləmək en azından sadəlövhülük olardı...

**Rövşən RƏSULOV,
Aydınoğlu**

İndiyədək "YAŞAT" Fondunun dəstəyi ilə 63 qazi müalicə məqsədilə Türkiyəyə göndərilib

"YAŞAT" Fondu yaradıldığı gündən etibarən dörd istiqamətdə fəaliyyət göstərir. Həmin fəaliyyətlər çərçivəsində növbəti qazılər qrupu müalicə üçün Türkiyə Respublikasına yola salınıb. Onlar 12 nəfərdir.

Ümumilikdə, Fondun lardan 7 nəfəri sağalaraq dəstəyi ilə Türkiyə Respublikasına göndərilən qazılərin qardaş ölkədə 56 ağır yaralı sayı 63 nəfər təşkil edir. On-

Qarşidakı günlərdə proses davam etdiriləcək. AZƏRTAC xəber verir ki, bunu "YAŞAT" Fondunun rəhbəri, Qarabağ qazisi Elvin Hüseynov deyib.

Fondun rehbərinin sözlərinə görə, qazılərin müalicə məqsədilə ölkə xaricinə çıxarılması müəyyən prinsip əsasında aparılır: "Bələ ki, sehiyyə qurumları tərefindən ölkəmizdə müalicəsi mümkün olmayan ağır yaralı qazılərin siyahısı "YAŞAT" Fondu təqdim olunur. Bundan sonra Fond həmin qazılərin ölkə xaricində müalicə almaş üçün fəaliyyətə başlayır və proses həyata keçirilir". E.Hüseynov indiyədək "YAŞAT" Fonduna 32 milyon manatdan artıq vəsaitin köçürüldüyü və onun 18 milyon manatdan çoxunun təyinatı üzrə xərcləndiyini də diqqətə çatdırıb.

ETİRƏF: Tigran Danielyan: "Azərbaycan Silahlı Qüvvələri bütün topları sıradan çıxarıb"

Daha bir erməni hərbçisi - 23 yaşlı Tigran Danielyan erməni KİV-lərinə müsahibəsində bildirib ki, onun üçün Qarabağdakı 44 günlük müharibə oktyabrın 21-də başa çatıb. Bələ ki, həmin vaxt Azərbaycan PUA-ları sonuncu erməni topunu məhv etdiyi anda. O, qeyd edib ki, Azərbaycan Silahlı Qüvvələri ermənilərin toplarını bütünlüklə sıradan çıxarıb.

"Biz sonuncu bazaya bir top və 25 hərbi ilə çatdırıq. Oktyabrın 21-də sonuncu topa zərbə endirildiyi vaxt da ha 7 nəfər həlak oldu, yerde isə yalnız 9 nəfər qaldı. Biz alay komandirinin müavini ilə görüşdük və o bizə dedi ki, faktiki olaraq hərbi əməliyyatlarda iştirak etmək gündə deyilik, texnikalar dağılılib, komandır yaralanıb,

Rövşən

"Sərhədsiz repartyorlar" a "qara rəng" dəstəyi

Yaxud Cəmil Həsənli kimi milli mənliyini itirənlər xəyanətlərini hansı rəng çaları ilə dəyərləndirirlər?

Olkəmizə qarşı qərəzli mövqeyi ilə seçilən "Sərhədsiz repartyorlar" mətbuatı dəstək təşkilatı dönya üzrə birillik Mətbuat Azadlığı İndeksinə dərc edib. Təşkilat özünün cırkıń ənənəsinə sadıq qələraq növbəti dəfə şər və böhtən dolu hesabatı ilə beynəlxalq aləmə ağı qara, qaranı isə ağ rəngdə təqdim edib. Bu hesabatın da əvvəlkilərin davamı olaraq si-farisəsində həzarlandıǵı artıq heç kəsa sərr deyil.

Hesabatda Azərbaycanla Ermənistanın qərarlaşdırığı yerlərə diqqət yetirsək bu üzdəniraq təşkilatın fəaliyyətini geniş şərh etməye ehtiyac görmərik. Belə ki, dəyərləndirməyə əsasən mətbuat azadlığına görə Ermənistan 180 ölkə arasında 60-ci, Azərbaycan isə 167-ci yerde qərələşib. Təbii ki, bu, Azərbaycana yönələn növbəti qərəzli yanaşmanın göstəricisidir. Bu, tekzibolunmaz faktdır ki, Azərbaycan daim beynəlxalq qeyri-hökumət təşkilatlarının qərəzli yanaşmaları ilə üz-üzədir. "Freedom House", "Amnesty International" və digər beynəlxalq hüquq müdafiə təşkilatlarının hesabatlarında da Ermənistan "azad", Azərbaycan isə "qeyri-azad" ölkələr sırasında yer alır. Demokratianın boğuldugu, insan hüquqlarının, mətbuat azadlığının kobud şəkildə pozulduğu işgəlçi ölkənin "azad", demokratiya təcrübəsi nümunə olan, azad medianın inkişafı istiqamətində davamlı addımları təqdir edilən Azərbaycanın hesabatlarda qərarlaşdıqları yerlər təəccüb doğurmaya bilməz. Amma Azərbaycan heç zaman belə yanaşmalarla görə ruhdan düşməyib, daim irəli baxıb, real siyaseti ilə belə qərəz, şər və böhtən dolu təbliğatları alt-üst edib.

Hesabatın əhatə etdiyi birillik dövrə nəzər salanda "Sərhədsiz repartyorlar" tərəfindən aparılan belə dəyərləndirmə yalnız ve yalnız icrah doğurur. Yaddan çıxarmayaq ki, dünya, o cümlədən ölkəmiz pandemiya ilə mübarizə apardı, virusa qalib gəlmək üçün Azərbaycan son bir ildə dünyaya birləş, həmrəylilik çağırışını edərək irəli sürdüyü təşəbbüslerə diqqətdə olub, ölkəmizin koronavirus infeksiyası ilə mübarizə təcrübəsi beynəlxalq səviyyədə təqdir edilib, Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı Azərbaycanın qlobal probleme qarşı qlobal çağırışlarını dəstəkləyərək ilk gündən bu proqnozu açıqladı ki, Azərbaycan COVID-19-la mübarizədən az itki ilə çıxaq. Belə bir həssas məqamda qeyd edilən hesabatın qərəzliliyi özünü daha qabarlı şəkilde bürüze verir.

Bu, məsələnin bir tərəfidir. Diğer mühüm məqam isə odur ki, 2020-ci il sentyabrın 27-dən başla-

nan ve 44 gün davam edən Vətən müharibəsi Azərbaycanın bütün sahələrdə malik olduğu imkanları dünyaya təqdim etdi. Ədalətli, beynəlxalq hüquqa əsaslanan mövqeyi ilə dönyanın diqqətində olan dövlətimizin başçısı İlham Əliyev 44 gündə Azərbaycanın həm döyük meydanında, həm də informasiya cəbhəsində qələbəsinə, üstünlüğünü təmin etdi. Prezident İlham Əliyevin 44 günlük ikinci Qarabağ müharibəsi dövründə 30-dan artıq xarici media orqanlarına müsahibələri, həmcinin post-müharibə dövründə, fevralın 26-da 4 saatdan artıq müddətə 35-dən artıq yerli və xarici media nümayəndələrinin 50-yə yaxın suallarını cavablandırması, yerli və xarici media nümayəndələrinin vasitəsilə mesajlarını dünya birliyinə çatdırması dövlətimizin başçısının mətbuatı nə qədər açıq olduğunu ortaya qoyma.

Şübhəsiz, belə yanlış dəyərləndirmələr Azərbaycanda söz və mətbuat azadlığına kölgə sala biləməz. Çünkü ölkəmizdə demokratik cəmiyyət mövcuddur. Bu cəmiyyətin əsas attributlarından biri də məlumat, söz və fikir azadlığının mövcudluğudur. Prezident İlham Əliyevin fikirlərinə istinad etsək, internetin azad olduğu ölkəde heç bir məhdudiyyətdən səhbet gedə biləməz. Ölkə əhalisinin 85 faizi internet istifadəcisidir. Bu reallığın fonunda xarici anti-Azərbaycan dairələrinin sıfarişləri əsasında ərsəyə gələn belə hesabatlar kimlərə xoş gəlməkdən, ən əsası lazımsız kağız parçasından başqa bir şey deyil. Prezident İlham Əliyev daim çıxışlarında bu fikri bildirir ki, Azərbaycana qarşı qərəzli mövqədə dayanan, qarayaxma kampaniyası aparan qüvvələrin olduğunu unutmamalıq. Onların belə əsəssiz, qərəzli təbliğatlarına qarşı reallıqları qoymalıq. Ermənipərst dairələr dəstək olan "sapı özümüzden olan baltalar" qul psixologiyalarını bir kənara qoyub həqiqətlərə dövlətimizin, xalqımızın maraqları prizmasından yanaşalar bataqlıqdan çıxar, az da olsa ictimai rəyədə özləri barədə formalasdırıqları mənfi reputasiyada dəyişikliklər edərlər. Amma düşnürük ki, qozbeli qəbir düzəldər.

Xəyanətkar Cəmil Həsənli paylaşımında Azərbaycanda mətbuatın inkişaf səviyyəsini qara rəngdə təqdim edəndə görəsən özünün satqınlığını hansı rəng çaları ilə dəyərləndirmiş olur? 44 günlük Vətən müharibəsində bir kənarə çəkilib Azərbaycandıqox Ermənistən üçün narahatlıq keçirən cəmil həsənliilərin, əli kərimilərin bu gün qeyd olunan hesabatı belə bəh-bəhələ şərh etmələri səbəbsiz deyil. Azərbaycanın Vətən müharibəsində hərbi-siyasi Qəlebəsi, Ermənistanı kapitulyasiya aktına imza atmağa məcbur etməsi sözsüz ki, ermənipərst mövqeli cəmil həsənliiləri narahat edəcək, bu qış-qanlıqlarını ölkəmizin əleyhinə tənqidli fikirlərə nümayiş etdirəcək. Azərbaycana Qəlebə sevincini yaşadan qalib ölkənin qalib Lideri kimi dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin ünvanına yanlız ölkə daxilində deyil, beynəlxalq səviyyədə də səslədirilən xoş fikirlərə cəmil həsənliilərin diqqət yetirmələri kifayət edər.

dağalar qoyulub. Bəs, demokratiyadan, mətbuat azadlığından dərs keçmək iddiasında olan "Sərhədsiz repartyorlar" niyə hesabatlarında Ermənistanı aydan arı, sudan duru kimi təqdim edir? Ermənipərest dairələrin sıfarişləri əsasında hazırlanmış bele cılız hesabatlar heç zaman həqiqəti eks etdirə biləməz. Reallıq budur ki, müəyyən təşkilatlar sanki Azərbaycanı qaramaqla bağlı bir-biri ilə yarışa giblər. Bu yarışlar həmin qurumların ədalət meyarını nə qədər ayaq altına atdıqlarını ortaya qoyma.

Cəmil Həsənlinin bele mövqeyi heç kimi təəccübəldir. Başqa sözlə, Ə.Naibovun "Daş yuxular"ın, Rüstem İbrahimbəyovun "Qafqaz üçlüyü"ne haqq qazandırın üzdəniraq "tarixçi alim" in mətbuatımıza kölgə salması başdüşülləndir. Millətini aşağılayan, ermənilərin ayağına veren bir "ziyalı"ya hansısa adı vermək də bu baxımdan çətinlik çəkirkə ki, düşmən dəyirmanına su tökən bu satqınlar bütün mənfi keyfiyyətləri özlərində birləşdiriblər. Vətəne xəyanət yolunu tutan bir "ziyalı"nın özünü vətənpərvər saymağa haqqı varmı? Bunun cəzası ictimai qı-naq, hər gün ünvanına səsləndiriləcək "Bele "ziyalı"ya ar olsun!" fikri olacaq. Cəmil Həsənli bu gün ölkəmizə qarşı qərəzli mövqə tutanlara dəstək verib mətbuatımızın inkişaf səviyyəsini aşaqılamağa çalışanda tarixçi olduğunu unutmaşıdı heç olmasa. 44 günlük Vətən müharibəsi dövründə bircə dəfə qələmini əlinə alıb tarixi faktların dili ilə menfur düşmənə və ona havadarlıq edənlərə tarix dərsi keçərdi. Cəmillərin bu gün Azərbaycana Zəfər qazandırıldığı üçün tənqid atəşinə tutduqları dövlətimizin başçısı İlham Əliyev 44 gündə dünyaya tarix, hüquq və milli qurur dərsi keçdi. İnformasiya məhərəsini xarici KİV-lərə verdiyi müsahibələri ilə yüksək səviyyədə dayanan, qarayaxma kampaniyası aparan qüvvələrin olduğunu unutmamalıq. Onların belə əsəssiz, qərəzli təbliğatlarına qarşı reallıqları qoymalıq. Ermənipərst dairələr dəstək olan "sapı özümüzden olan baltalar" qul psixologiyalarını bir kənara qoyub həqiqətlərə dövlətimizin, xalqımızın maraqları prizmasından yanaşalar bataqlıqdan çıxar, az da olsa ictimai rəyədə özləri barədə formalasdırıqları mənfi reputasiyada dəyişikliklər edərlər. Amma düşnürük ki, qozbeli qəbir düzəldər.

Xəyanətkar Cəmil Həsənli paylaşımında Azərbaycanda mətbuatın inkişaf səviyyəsini qara rəngdə təqdim edəndən özünün satqınlığını hansı rəng çaları ilə dəyərləndirmərən özündə əks etdirən fikirlər niyə "sapı özümüzden olan baltalar" belə qıçıqlandırı? Hər zaman xalqına güvənən cənab İlham Əliyev bu birliliyi, həmrəyliyi məhərəsini dövründə dəmir yumruğu ilə düşmənə göstərdi. 30 ilə bir dəfə də olsun qəçqın-köçküň həyatı keçirən soydaşlarımızın ağrı-acısına məlhəm olmayan, onları yada salmayan cəmil həsənliilər isə usaq qatılı erməniləri dəstəkləməkdən yorulmadılar. Heç yorulmayacaqlar da. Çünkü vicdanlarını, əqidelərini pula satanları, milli mənliyini itirənləri dənisişdən erməni və ermənipərest himayədarlarından aldıqları, özləri üçün "yaşıl işq" hesab etdikləri pullardır. Amma undurlar ki, itirilmiş mənviyyatlarını milyonlar xərcləsələr belə geri qaytara biləməzler. Bu üzdəniraqlar şəhidlərimizin qanı bahasına qazanılan Qəlebəmizə qara yaxaraq cəmiyyəti əşərdir. Milli Ordumuzun döyük təcrübəsinin digər ölkələrin hərbçiləri tərəfindən bəyənilədiyi, öyrənilədiyi bir məqamda əsgər və zabitlərimizin qanı-canı bahasına qazanılan ugurlarımızla bağlı böhtənlər səyləmək şərəfsizlik, satqınlıq, millətə xəyanətdir. Azərbaycan Ordusu döyük təcrübəsinə dəşmən dəyirmanına su tökdükənlərin ortaya qoyan yazırlarla ictimai fikri əşərdir. Deməli, Azərbaycanda azad mətbuat var, hər kəs öz fikrində sərbəstdir. Yازının əvvəlində də qeyd etdiyimiz kimi, mənliyini, vicdanını itirən, ziyalı adına ləkə olan, xalqına, dövlətinə xəyanət yolunu seçib, özünü təhqirələrin və tənqidlərin ünvanlaşdırıcı "məkana" çevirən, damarlarından azərbaycanlı yox, erməni qanı axan xəyanətkarlardan yalnız və yalnız ugurlarımıza kölgə salmağa çalışanlara dəstək vermələrini gözlemək olar. Belələrinə xalqın nifreti tükənen deyil.

riklər gelir. Amma səsi eşidilməyen yalnız və yalnız antimilli qüvvələr oldu. Tarix heç nəyi silmər. Xalqımız torpaqlarımızı satanların kimlər olduğunu, onu özümüzə qaytaranların kim olduğunu gördü.

Bugünümüzün reallığı budur ki, milli və beşeri dəyərləri rəhbər tutan Azərbaycan mətbuatı demokratiya və aşkarlığın mühüm vəsiti kimi xalqımıza öz ali məqsədlərini həyata keçirmək yolunda bələdçilik edir. Digər sahələr kimi, mətbuatımız da zamanın, dövrün tələblərinə uyğun təkmiləşir, yeniləşir. Söz, mətbuat azadlığının inkişafı, mətbuatın dünya təcrübəsindən bəhrələnməsi, xüsusilə KİV-lərin maddi-texniki imkanlarının yaxşılaşdırılması, jurnalistlərin peşə bacarığının yüksəldilmesi və hüquqlarının qorunması üçün həyata keçirilən tədbirlər, mətbuatın dövlətin nəzarət mexanizmi olan senzurun leğvi müstəqil KİV-lərin inkişafı istiqamətində atılan önemli addımlardandır.

Cənab İlham Əliyev Prezident kimi fəaliyyətə başladığı ilk gündən azad mətbuatın inkişafına yönəlmış bu siyasetə sadıq qaldı. Dövlətimizin başçısı "Biz söz azadlığını qoruyaçaq və müdafiə edəcəyik" söyləyərək bu sahədə demokratiyanın tələblərinə uyğun İslahatların aparılmasını daim diqqətdə saxlayır. Ulu önder Heydər Əliyev siyasetini bütün sahələrdə uğurla davam etdirən Prezident İlham Əliyevin üç dəfə "Jurnalistlərin dostu" mükafatına layiq görülməsi onun mətbuatın inkişafına göstərdiyi diqqətin bariz nümunəsidir.

Bu gün ölkəmizdə azad mətbuatın inkişafına yönələn addımları xeyli sayda sadalaya bilərik. Düşnürük ki, gözləri xaricdəki ağalarından aldıqları qrantların müqabilənde kor, qulaqları kar olan cəmil həsənliilər üçün heç bir uğurum maraqlı deyil. 30 ilin işqalinə son qoyulub, tariximəzə yazılın Zəfərdən kədərlənən belələrinə hansısa adı verməkdə də çətinlik çəkirkə. Bu gün ölkəmizdə mətbuat azadlığı, fikir pluralizmi olmasayıd, cəmil həsənliilər düşüncəlerinin mahsulü olan yalnız fikirləri ilə gündəmi ələ almağa səy göstərməz, müxalifet mətbuatlarında dəşmən dəyirmanına su tökdükənlərin ortaya qoyan yazırlarla ictimai fikri əşərdir. Deməli, Azərbaycanda azad mətbuat var, hər kəs öz fikrində sərbəstdir. Yازının əvvəlində də qeyd etdiyimiz kimi, mənliyini, vicdanını itirən, ziyalı adına ləkə olan, xalqına, dövlətinə xəyanət yolunu seçib, özünü təhqirələrin və tənqidlərin ünvanlaşdırıcı "məkana" çevirən, damarlarından azərbaycanlı yox, erməni qanı axan xəyanətkarlardan yalnız və yalnız ugurlarımıza kölgə salmağa çalışanlara dəstək vermələrini gözlemək olar. Belələrinə xalqın nifreti tükənen deyil.

Ermanidən artıq erməni, daşnakdan artıq daşnak!

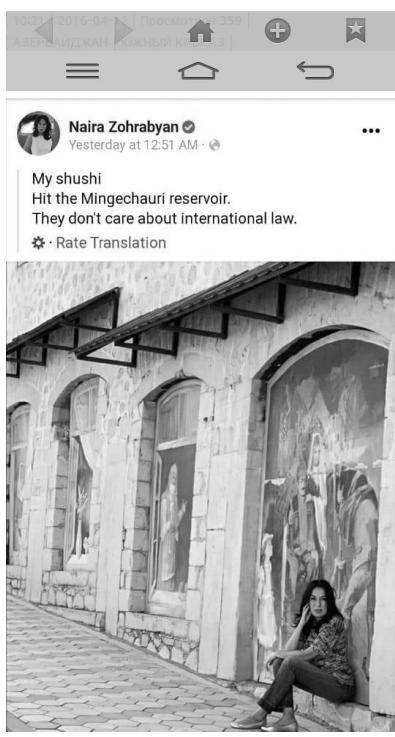
Первый армянский информационный

НОВОСТИ ДНЯ

ЛАВНАЯ АРМЕНИЯ В МИРЕ ВНЕШНЯЯ ПОЛИТИКА СПОРТ/ДОСУГ СМИ/ПРЕССА ЮЖНЫЙ КАВКАЗ

Армия, потратившая миллиарды долларов, не должна была иметь таких потерь: азербайджанская оппозиция

Bir vaxtlar Azərbaycan Ordusunu hədəfə alan bu xainlər indi də Qarabağın yenidən qurularaq abadlaşmasına qarşı dil uzadırlar

Artıq azad olunmuş Qarabağda yol-inşaat, infrastruktur, hava li-

НОВОСТИ

12:00 | Явостями российского вооружения Армению и Азербайджану формируют баланс, удерживаящий регион от военной экспансии: Рогозин

11:52 | Этой ночью противники применили минометы, гранатометы

Ali Kerimli (Əli Karimli) • ...

Suçları hazırladıktan evlerini daha görüp bilmeyenler İlham Əliyev həsab edib ki, suçlarından hazırladıktan sonra yuxularına gidiyor... See more

Azadlıq Qəzeti 14 saat -

Suçların markazındaki evlər söküldür. Bu, manavi terrordır. 29 ildir ki Şuşa hasarı İla yaşayın suçşalarla öz evlərinin görmək, onun qapısını açmaq, divarlarını toxunmaq, pəncərəsindən şəhər bəxşəq və s. imkanı vermeden bu addımı atmış asıl vandalizmdir.

Sputnik.Армения 00:12

В сети появилось видео, на котором азербайджанские языческие даки в городе Шуша. Публичный акт поделился в Facebook депутат НС от фракции "Процветающая Армения" Нарига Зограбян.

manları və s. istiqamətlərdə nə-həng işlər start verilib və Prezident İlham Əliyev bununla bağlı çıxişlarına bəyan edib ki, çox keçməz, Qarabağımız dünyanın ən cənnətməkan diyarlarından birinə çevriləcək. Söz yox ki, uzun illər erməni işğali altında qalan bu torpaqlarımız dağıdılib və talan edilib, eləcə də ermənilərin qanunsuz məskunlaşdırıqları şəhər və qəsəbələrimiz, ümumiyyətlə, sovet vaxtından qalan köhnə, yöndəmsiz tikililərlə bərbəd veziyətdə qalmadı davam edib. Bu da sübut edir ki, ermənilər heç vaxt öz torpaqlarında yaşamasıqlarını bildikləri üçün hər dəsha etinəsiz davranıb, hətta qarşılara çıxan hər şəyi dağıdaraq məhv ediblər.

Neticədə, bu gün dövlət başçıımızın da dediyi kimi, Qarabağ öz

sahibləri geri dönüblər və indi bu müqəddəs torpaqlarımızın dirçəldilməsi, abadlaşdırılması prosesi na başlanılıb.

Naira Zohrabyan 44 günlük mühərbiə zamanı Mingəçeviri bombalamığa çağırışlar edir, hətta bu barədə sosial şəbəkələrdə də açıq şəkildə yazırıd!

Lakin bu gün bu uğurlardan, qalibiyyətdən ermənilərdən də bəter yanib-yaxılanlar, az qala düşmənlərdən də izafi özlərini narahat hiss edən ünsürlər də var - onlar ilərdir ki, milli xəyanətkarlıq yolunu tutan sözə məxalifətlər və onların dırnaqrarasi liderləridir. Baxın, təkcə Şuşa kimi müqəddəs və tar-

“Bədəbəxtlik qarşısında bir leşməyi öyrənen! Təbət ölüm nisbeti 0,5 faiz deyil, 20 qat daha güclü bir şey göndərəcək!”- həkim fikirlərini bildirib. Onun sözlərinə görə, pandemiya bəşəriyyətin öz hərəkətlərinə görə təbətən aldıqları bir cəza idi. Bundan eləvə, dünyadakı hökumətlər yüksək patogen bir quş və ya donuz qripinin ortaya çıxmاسından qorxurlar məsələn, Fransa H5N8 qripinin ortaya çıxmasi ilə dünyani qorxutdu.

Bundan əvvəl həkimlər və virusoloqlar növbəti-həqiqətən ölüm-cül epidemiyasının bir quş və ya donuz qripi pandemiyası olacaq ilə bağlı xəbərdarlıq etdilər və COVID-19-u bunun üçün “yüngül gimnastika” adlandırdılar. Koronavirusla mübarizə qərargahında hesab edirlər ki, “quş qripi bir partlayıcıdır və sonra ölüleri sayıraq, ölüm

65 milyon insan öle bilər. İqtisadiyyat 700 milyard dollar itirə-

Лидер азербайджанской оппозиции – Алиеву: «А почему не смогли взять Карабах?»

Лидер главной оппозиционной партии Азербайджана «Народный фронт» Али Керимли выступил с заявлением в котором раскритиковал военно-политическое руководство Азербайджана в связи с провалом военной операции в зоне карабахского конфликта.

Как передает «Арцахпресс» со ссылкой на сайт azadilic.info, на своей странице Фейсбука Керимли напомнил властям о ежедневных заявлениях о «захвате» НКР, о словах «Надо будет, возьмем Карабах», и задал им вопрос: «А почему не смогли взять?».

xi şəhərimizde başladılan tikinti-quruculuq, abadlıq işləri nədənse bu ünsürləri qıcıqlandırır, özü də Ermənistandakı hay-küçü siyasi-lərdən heç də fərqlənməyərək.

Məsələn, Ermənistən parlamentinin deputati Naira Zoqrabyan Şuşada müasir və yeni binaların tikintisine başlama prosesini “vandalıq” kimi qələmə verməsinə ilk dəstəyi məhz AXCP-Milli Şura” cütülyünün hay-həşirçiləri özlərinə məxsus şivəncilikləri ile dəstək göstərdilər. Lakin unutdular ki, dəstək göstərdikləri düşmən, daha dəqiq desək, Naira Zoqrabyan 44 günlük müharibə zamanı Mingəçeviri bombalamaga çağırışlar edir, hətta bu baredə sosial şəbəkələrde də açıq şəkildə yazırıd. Maraqlıdır, onda da bu yığnaq onun terror çağırışlarına gizli şəkildə dəstək göstəriblərmi?

Heç bir mənəviyyata, ləyaqətə, milli dəyərlərə sığmayan belə bir addımı başqa necə adlandırmaq olar?

Azərbaycandan isə onunla paralel fəaliyyət sərgiləyen, terrorçu-luq ideyalarını yaşıdan, dəstək göstərən AXCP sədri Əli Kərimli, “Milli Şura”nın koordinasiya mərkəzinin üzvü Tofiq Yaqublu, “Azadlıq” qəzetinin baş redaktoru Qənimət Zahiddir. Belə desək, bu vətənşivənlər yığnağı Zoqrabyanın Şuşada aparılan bərpa işlərinə etirazını Azərbaycan ictimaiyyəti üçün tirajlayır və dəstəkləyirdilər, üstəlik, azərbaycanlılardan erməni deputatının səsine-səs verməyə tələb edirlər (!?).

Heç bir mənəviyyata, ləyaqətə, milli dəyərlərə sığmayan belə bir addımı başqa necə adlandırmaq

olar? Əlbətte ki, DÜŞMƏNCİLİK VƏ XƏYYANƏT!

Bu gün belələrinin ermənidən artıq erməniçilik, daşnaklıqdan artıq daşnakçılıq sərgiləmələrinə qarşı xalqın hiddəti əlbətte ki, artır. Xalq belə mənfurlara nifret edir və söz yox ki, bundan sonra da belə olacaq. Çünkü Şuşanın bərpasını “vandalizm”, “mənəvi terror” adlan-dıranlara qarşı başqa heç cür normal münasibət bəslemek ümumiyyətə, qeyri-mümkündür.

Əlbətte, belələrindən zətən başqa heç cür münasibət gözle-məye də dəyməzdi. Misal üçün, bu həmin Əli Kərimlidir ki, 2016-ci ilin Aprel zəferindən sonra Azərbayca-nın müzəffər ordusuna qarşı ermənilərin maraqlarına sərf edən çıxış-lar edərək, fikirləri Ermənistən KİV-lərinin manşetlərinə çıxarılmışdı. Yaxud, bu həmin Gültəkin Hacıbəyliidir ki, Aprel qələbəsin-dən sonra “Milli Şura”nın keçirdiyi mitinqlərinin birində Azərbaycan Ordusunun siniq, xarab silahlarla döyüsməsi iftirasını səsləndirmiş-di. İndi isə 44 günlük Vətən müha-ribəsinin qələbə dadını çıxaran xalqın, dövletin maraqlarına qarşı bu cür ucuz reklamlarla çıxır, özlə-rini daha rüsvayıçı vəziyyətə salırlar. Təkcə təqdim edilən fotolara və xatırlatmalara baxmaq kifayət eder ki, bu məxluqların “kimliklərinin” şahidi olasın...

Bu gün isə Azərbaycanın strateji obyektinə terror edilməsi, Şuşanın bərpasına etiraz çağırışı edən Naira Zoqrabyanla eyni məqsəd və ideyəni bölüşən Əli Kərimliyə, Tofiq Yaqubliyə, Qənimət Zahidə, Gültəkin Hacıbəyliyə və onlara züy tutanlara başqa hansı münasibəti sərgiləmək olar?

Rövşən RƏSULOV

Bəşəriyyət daha ölümçül bir epidemiyə ilə qarşılaşa bilər

nisbeti 35-45%-dir və onu dayanırmış son dərəcə çətinidir. Təhlükə çox böyükdür.”

Virusoloqların fikrincə, ölüm nisbeti yüksək olan ciddi bir qrip - “bu, iki mutasiyadır- birinci donuz və ya quşdan insana keçəndə baş verən mutasiya, ikinci mutasiya isə insandan insana keçidkədə”.

Qeyd edək ki, 2019-cu ilin noyabr ayında Con Hopkins Universitetində gələcək epidemiyanın müzakirə olunduğu bir seminar keçirildi. Və bunun dünyaya yayılan və bəşəriyyətin üçdə ikisine təsir edəcək qripden qaynaqlandığını simulyasiya etdilər.

65 milyon insan öle bilər. İqtisadiyyat 700 milyard dollar itirə-

rəhberi Metyu Henkok deyir.

Avropada mütəxəssislər, ümumiyyətlə, dünyanın köhne dövrünə bir daha dönməyəcəyinə inanırlar. Qrip və ARVI-ya qarşı klassik peyvəndlər sizi mövsumi epidemiyalardan xilas etmir. Xüsusi bir dərman və təkmilləşdirilmiş müalicə protokolları tələb olunur.

Şəhiyyə xidmətinə dərman vəsait ayrılmalıdır - həm yataq tutumunu, həm də peşəkar tibb işçilərinin sayını artırmaq lazımdır. Bu il həm “kovid” məhdudiyyətlərinin yaradıldığı iqtisadi problemləri, həm də milli şəhiyyə xidmətlərinin effektivliyindəki açıq fərqləri göstərə bilər. Bu iki faktörün mənfi uyğunlaşması ilə siyasi qüvvələrin manevr üçün çox az variantı olacaq və gelecek illər üçün gələcək siyasi həyat hərəkətlərindən asılı ola-caqdır.

Elçin Bayramlı

İnsanlıq öz hərəkətləri ilə koronavirus pandemiyasına səbəb oldu, ancaq insanların problemi kifayət qədər başa düşmədilər. Müasir insanların “beyin-lərini təmizləmək” üçün daha təhlükəli bir epidemiyanın gələ biləcəyini tanınmış həkim və teleaparıcı Aleksandr Myasnikov bəyan edib. SİA xəber verir ki, Myasnikov “Telegram” kanalında insanların açıq şəkildə problemlərlə üzləşdiyi qeyd etdi.

Azərbaycan ən qabaqcıl texnologiyaları tətbiq edir

“Ağıllı şəhər” (Smart City) və “Ağıllı kənd” (Smart Village) konsepsiyası məhz yüksək texnologiyalara əsaslanır

Müasir dünyada “smart-city”, “smart-village” yəni, “ağıllı şəhər”, “ağıllı kənd” konsepsiyası dünyada baş verən qlobal çağırışlara cavabdır. Bu gün yüksək texnologiyaların ölkəmizdə inkişafı “Ağıllı şəhər” və “Ağıllı kənd” konsepsiyasının hazırlanmasına zəmin yaradıb. Azərbaycanda “Ağıllı şəhər” (Smart City) və “Ağıllı kənd” (Smart Village) konsepsiyasının tətbiqinin sürətləndirilməsi məqsədilə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev imzaladığı Sərəncamına əsasən, “Ağıllı şəhər” və “Ağıllı kənd” (Smart Village) konsepsiyasının hazırlanması ilə əlaqədar İşçi qrup yaradılacaq.

Sərəncamda qeyd olunduğu kimi, Azərbaycan Respublikasının şəhər və kəndlərdə göstərilən xidmetlərin keyfiyyətinin, təhlükəsizliyinin, səmərəliliyinin artırılması, onların göstərilməsində informasiya texnologiyalarının tətbiqi, habelə həmin xidmetlər üzrə mövcud resursların effektiv istifadəsi və idarə olunmasının təmin edilməsi şəhər və kənd yerlərində dəyaniqli inkişafın əsas prioritetlərindəndir. Müasir telekommunikasiya, sensor, “Böyükəcmli məlumatlar” (Big Data) və digər rəqəmsal və sünə intellekt texnologiyalar-

rının, həmcinin innovasiya və biliklərin istifadə edilməsi sosial-iqtisadi münasibətləri daha məhsuldar və səmərəli edir. Qeyd edilən texnologiyaların bir-birilə integrasiya olmuş formada istifadəsi ilə rəqəmsal məlumatların formalasdırılması, yiğilması, saxlanılması, işlənilməsi və analitik təhlillər əsasında qərarverme və idarəetmənin keyfiyyətinin yüksəldilməsi səmərəli, eləcə da keyfiyyətli xidmetlərin göstərilməsi üçün geniş imkanlar açır. Bu imkanlar şəhər və kəndlərdə göstərilən xidmetlərin növbəti inkişaf mərhələsində funk-

sional, genişmiqyaslı “Ağıllı şəhər” və “Ağıllı kənd” xidmetlərinə keçid üçün zəmin yaradır.

Bu gün işğaldan azad edilmiş erazilerde de “smart-city”, “smart-village” yəni, “ağıllı şəhər”, “ağıllı kənd” konsepsiyası qurulacaq. Xatırla ki, Davos Ümumdünya İqtisadi Forumunda Azərbaycan Prezidentinin iştirakı zamanı 10-larla şirkətlə görüşləri olub və onların böyük eksəriyyəti də texnoloji şirkətlərdir. “Bu görüşlər əsnasında görürəm ki, dünyada hansı ye-

niliklər var, hansı müsbət inkişaf var və çalışıram ki, o şirkətləri Azərbaycana cəlb edim”, deyən Azərbaycan Prezidenti bildirib ki, ona görə də, ölkəmizdə “ağıllı şəhər”, “ağıllı kənd” konsepsiyası işlənməlidir və tətbiq edilməlidir”. Bu sahədə ölkəmizdə kifayət qədər peşəkar kadr potensialı mövcuddur. “Biz gənclərimizi xaricdə aparıcı ali məekteblərdə oxutmaq üçün böyük proqramlar icra etdik və bu gün bu davam edir. Şadəm ki, xaricdə təhsil alan gənclərimi-

zin böyük eksəriyyəti ölkəmizə qayıdır və bu, bizim kadr potensialımızı gücləndirir... Kadr hazırlığı ölkəmizin iqtisadi və texnoloji inkişafı ilə uzaqlaşmalıdır. Ancaq belə olan halda, biz istədiyimizə nail ola bilərik”, - deyə Prezident İlham Əliyev vurğulayıb.

Ermənilərin işgalçılıq siyaseti nəticəsində dağidlılmış kəndlərimiz “Ağıllı kənd” en müasir texnologiyalara əsaslanan quruculuq konsepsiyası əsasında bərpa olunacaq. Əlbəttə ki, bu layihənin məqsədi kəndlərdə əhalinin şəhərdə eldə edə biləcəyi bütün xidmetlərə rahat çıxış temin etmək, eləcə də xidmət, qazanc və dövlət xidmetlərinəndən yararlanmaq baxımından kənd və şəhər arasında fərgi aradan qaldırmaqdır. Yüksək texnologiyalara əsaslanan “Ağıllı kənd” və “Ağıllı şəhər” layihəsi ən qabaqcıl texnologiyaların tətbiqidir. İlk “Ağıllı kənd” layihəsi Zəngilan rayonunun Ağalı kəndində start götürmiş oldu. Artıq Azərbaycan yeni bir inkişaf mərhələsini yaşayır və görülən işlər, bu reallıqlar daha uğurlu sabahlara hesablanmışdır.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZİ

İqtisadiyyatın kiçilməsi tempi azalıb: Bərpa prosesi başlayıb?

Dövlət Statistika Komitəsinin açıqladığı 2021-ci ilin yanvar-mart ayları üzrə makroiqtisadi göstəricilərdən belə məlum olur ki, ölkə iqtisadiyyatın kiçilməsi tempi azalıb. Belə ki, ölkədə ümumi daxili məhsul istehsalı cari ilin yanvar ayında əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 2,5 faiz, yanvar-fevral aylarında 3,2 faiz azalsa da, yanvar-mart ayları üzrə azalma 1,3 faiz təşkil edib. Neft-qaz sektorunda əlavə dəyər yanvarda 6,2 faiz, yanvar-fevral aylarında 7,5 faiz azalmışsa, rüblük azalma 7,3 faiz olub. Qeyri neft-qaz sektorunda isə yanvarda 0,1 faiz artıq qeydə alınsa da, fevralda 0,4 faiz azalma olmuşdu. Lakin rüb ərzində bu sektorda 2,1 faizlik artım qeydə alınıb.

Buradan belə bir sual yaranır: iqtisadiyyatın bərpası prosesi başlayıbmı?

Əvvəlcə ondan başlayaq ki, COVID-19-un iqtisadiyyata təsiri ötən ilin mart ayında hiss edilməyə başlamışdı. Belə ki, yanvar ayında 2,4 faizə, yanvar-fevral aylarında 2,8 faizə çatan iqtisadi artım martda 1,1 faizə enmişdi. Neft-qaz sektorunda azalma hələ yan-

var ayında başlamışdı. Lakin yanvarda 0,7 faiz olan azalma yanvar-fevral aylarında, həmcinin rüb ərzində 2,1 faizə çatmışdı. İqtisadiyyatın qeyri neft-qaz sektorunda isə elave dəyər yanvarda 4,9 faiz, yanvar-fevral ayları üzrə 6,7 faiz artsa da, mart ayının hesabına rüblük göstərici 3,5 faizə enmişdi.

Məlum məsələdir ki, “OPEC plus” razılaşması çerçivəsində neft hasilatının azadılması ötən ilin birinci rübü ilə müqayisədə bu ilin eyni dövründə neft-

gaz sektorunda ÜDM-in azalmasını şərtləndirib. Lakin ötən ilin birinci rübündə də əvvəlki ilə nisbətən azalmanın qeydə alınması cari ilin birinci rübüün göstəricisine öz təsirini göstərib. Əks təqdirdə, azalma göstəricisi daha böyük ola bilərdi.

Qeyri-neft sektorunda da vəziyyət eynidir. 2020-ci ilin yanvar-fevral ayları üzrə bu sektorda 6,7 faizlik artımın qeydə alınması fonunda cari ilin eyni dövrünün müqayisəsində özünü göstərib. Həmcinin pandemiyanın iqtisadiyata, o cümlədən qeyri-neft sektoruna təsirinin 2020-ci ilin mart ayından başlaması və bunun rüblük neticəyə təsir etmemi cari ilin eyni dövrü üçün artımın qeydə alınmasına imkan verib.

2021-ci ilin növbəti dövrünün də bu cür davam edəcəyi gözləniləndir. Nəticədə “OPEC plus” üzrə yeni “Əməkdaşlıq Bəyannaməsi”nə əsasən, Azərbaycanın gündəlik xam neft istehsalını may ayından etibarən artırması, Cənub Qaz Dəhlizli çərçivəsində tebii qaz hasilatının artması, peyvəndləmə prosesinin pandemiyanın idarə olunmasına imkan verəcəyi ilə bağlı gözləntilər, eyni zamanda, ötən il iqtisadiyyatın 4 faizdən çox kiçilməsi iqtisadi artımla bağlı nikbin proqnozları dəstəkləyir.

Bununla belə, söhbət heç də iqtisadiyyatın qısa zamanda pandemiyanın əvvəlki dövrə qayidacığından getmir. Böhranın miqyası və əvvəlki böhranlarla müqayisəsi də onun tez bir zamanda aradan qaldırılmasını təsəvvür etməyə belə imkan vermir. Lakin ÜDM-dəki azalmanın yanvar-fevral aylarındaki 3,2 faizlə müqayisədə yan-

var-mart aylarında 1,3 faizə enməsi iqtisadiyyatın azalması prosesinin artıq arxada qalmasından xəber verir. Ele beynəlxalq maliyyə qurumlarının Azərbaycan iqtisadiyyatı ilə bağlı proqnozlarını yaxşılaşdırılmaları da bu niyyətdən irəli gəlir.

Ceyhun Piriyev

“Azərbaycan məhsullarının görünmə miqyası son 5 ildə 500 dəfə artıb”

“Azexport” portallına bu vaxta qədər dəyəri 2 mlrd. ABŞ dollarından çox ixrac sifarişləri daxil olub. SIA xəbər verir ki, bu sözləri İqtisadi İslahatların Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzinin (İİKTİM) beşillik yubileyinə həsr olunmuş mətbuat konfransında İİKTİM-in icraçı direktoru Vüsal Qasımlı deyib.

Mərkəzin icraçı direktoru vurğulayıb ki, Azərbaycan məhsullarının görünmə miqyası son beş ilde “Azexport” portallı sayesində 500 dəfə artıb. O, həmçinin qeyd edib ki, İİKTİM yaradıldığı 5 il ərzində 50-yə yaxın strategiya, proqram, fəaliyyət planı, konsepsiya, strateji yol xəritələri, texniki-iqtisadi əsaslandırma və digər sənədlər mərkəz tərəfindən hazırlanıb.

Vüsal Qasımlı, hesabat dövründə “EcoLAB” iqtisadi təhlil laboratoriyası formalasdırıldığını da diqqətə çatdırır. Bildirib ki, burada Dünya Bankı, Beynəlxalq Valyuta Fondu, Asiya İnkişaf Bankı, Avropa İttifaqı və SECO-nun dəstəyi ilə maliyyə proqramlaşdırılması, ümumi tarazlığı, xərc-lər-buraxılış, ORANI, mikrosimulyasiya, Xarici Sektorun Qiymətləndirilməsi (EBA-lite) kimi modellər yaradılıb.

İnam Hacıyev

“İnsanlar peyvənd olunmasa...”

- Bildiyimiz kimi, son günler virusa yoluxanların və ölümlərin sayı günü-gündən artır. Ölkəmizdəki vəziyyəti necə qiymətləndirirsiniz?

- Xəsteliyin qarşısını almaq üçün maksimum dərəcədə tədbirlər görülsə də, yoluxma davam edir. Sağalanların sayı yoluxanlardan azdır. Koronavirusa qarşı mübarizə aparmaq üçün peyvənd olunmalıdır. Azərbaycanda vaksinasiya 2021-ci ilin yanvar ayından başlanılib. Həmçinin, mənim çalışığım xəstəxanada da yanvarın 22-dən peyvənd vurulur. İşçilərimizin təxminən, 400 nəfərə yaxını virusa yoluxduğu üçün vaksinasiyada iştirak etmədilər.

- Bəzi insanlar peyvənddən çəkinirlər. Bunun səbəbi nədir?

- İnsanlar peyvənddən qorxmamalıdır. Peyvəndin bəzi kateqoriyaya daxil olan insanlar istisna olmaqla, digərlərinə heç bir yan təsiri yoxdur. Məsələn, xronik xəstələr, güclü allergiyası olanlar, ximya qəbul edən onkoloji xəstələr, həmlikə qadınlar və 18 yaşdan aşağı şəxslər üçün peyvənd olunmaq məslehət deyil. Peyvənddən sonra insanın bedənində antiteller əmələ gəlir ki, bu da xəsteliyin yüngül keçməsinə şərait yaradır. Yəni, xəstəlik priwməniya vermir, ölüm təhlükəsi yoxdur. Peyvənd olunmaq o demək deyil ki, siz virusa heç vaxt yoluxmayacaqsınız. Peyvənddən sonra iyne vurulan qolda cüzi ağrı, baş ağrısı, ümumi zəiflik və yüngül temperatur olur. Bu göstəricilər sizin immunitetinizi gücləndirir.

- Peyvənd proseduru qaydası necədir?

- İlk növbədə portaldan qeydiyatdan keçmək, daha sonra isə peyvənd otağına müayinə olunmaq üçün yaxınlaşmaq lazımdır. Xəstənin təzyiqini yoxlamadan peyvənd etmek olmaz. Çünkü, yüksək təzyiqli adama vurulmuş peyvənd müəyyən fəsadlara səbəb olbilər.

- Peyvənd proseduru qaydası necədir?

- Gündəlik yoluxma və ölüm hallarının artması insanların öz sağlamlığına etinəz yanaşmağından irəli gəlir?

- Koronavirus “gözə görünməz düşmən” adlanır. Onun yoluxmasını zamanında hiss edə bilmirik.

- Virusu yoluxduqdan nə

SIA həkim-infeksiyonist Xatırə Əliyevanın müsahibəsini təqdim edir:

- Gədər vaxt sonra simptomları hiss edə bilərik?

- Bütün infeksiyon xəsteliklərdə olduğu kimi koronavirusda da inkubasiyon adlanan bir dövr var. Həmin dövr 14 gün müddətidir. Əgər, sağlam insan koronaviruslu xəstə ilə temasda olubsa, mütləq 14 gün gözləməlidir. Daha sonra isə burun-boğazdan yaxma üsulu test götürülməlidir.

- Yoluxma zəncirini qurmaq üçün əhalinin neçə faizi vaksinasiya olunmalıdır?

- Texminən 70 faiz insan vaksinasiya olunsa veziyət müsbətə doğru gedər.

- Bəs, koronavirusa yoluxub sağalan insanlar peyvənd olunmalıdır?

- ÜST-ün bize verdiyi son məlumatlara əsasən, əger şəxs 6-7 ay əvvəl virusa yoluxub sağılırsa onun peyvəndə ehtiyacı yoxdur. Amma, əger bu şəxslər könüllü olaraq peyvənd olunmaq isteyirlərse bədəndəki antitellerin miqdarı yoxlanıldıqdan sonra bu mümkündür.

- Ölkəmizə gətirilən yeni peyvəndlərin fərgi nədir?

- Bize peyvənd Türkiyədən göndərilir və bunların yan təsiri demək olar ki yoxdur.

- Belə bir fikir də səslənir ki, ölkəmizə gələn peyvəndlər inyəzə doldurulub hazır gə-

lir. Bu haqda nə deyə bilərsiniz?

- Xeyr, bu yanlışdır. Vaksin ampuhanın içerisinde gelir. İynələr isə 0.5 milliqram olmaqla Gigiyena Epidemiologiya mərkəzi tərəfindən verilir. Bütün peyvənd prosesi şəxsi gözlərinin önünde icra olunur. Həmçinin, peyvənd 28 gün fasile ilə 0.5 milliqram olmaqla iki məhəlli olur.

- Vaksinasiya ödənişlidir?

- Xeyr, ödənişsizdir. Dövlətimiz tərəfindən bu məsələyə böyük şərait yaradılıb.

- Deyilir ki, yaydan sonra virusdan tamamilə azad olacağıq. Sizə bu nə dərəcədə düzündür?

- Bunu öncədən demək düzgün deyil. Yoluxma artdıqca müddət də uzanır.

- Normal həyatımıza nə vaxt dönməcəyik?

- Mənəcə kütləvi vaksinasiyadan sonra bu bəla yaxamızdan düşəcək.

- Peyvənd olunmuş insanlar tibbi maska taxmağa davam edəcək?

- Maskadan istifadə yaxşıdır. O bizi virusdan qoruyur.

- Açıq havada maskadan istifadə etmək nə dərəcədə düzündür?

- Əslində təmiz havada maskadan istifadə etmək düzgün deyil. Çünkü, nəfəs almaq olmur və insanlar oksigen qəbul etməlidir. Yaxşı olardı ki, vaksinasiyadan sonra açıq havada maskasız nəfəs alaq. Qapalı məkanlarda isə bu mütləqdir.

- Bəzi insanlarda maskadan allergiya yaranıb. Sizə bu nə səbəb nədir?

- Tamamilə razıyam. Maskadan çox istifadə dəriyə də təsir edir.

- Vaksinlə bir çox xəstəliyin köküni kəsmək olar?

- İnşallah ki, olar. Virusu yoluxan insanlar 6 ay müddətində təkrar yoluxa bilməz.

- Pandemiyanın yaz və yay mövsümündə necə qidalanmaq lazımdır?

- Daha çox C vitaminı tərəvezə və meyvelərdən istifadə olunmalıdır. Ev yeməklərinə üstünlük verilməlidir.

- Viruslu insan ev şəraitində necə müalicə oluna bilər?

- İlk növbədə viruslu insan izolasiya olunaraq, poliklinikaya müraciət etməlidir. C, D vitamini zəngin olan qidalarda qidalanmaq lazımdır.

- Bəzi işbazlar vəziyyətdən istifadə edib dərmanları baha satırlar. Sizə, bahalı firma dərmani almaq vacibdir?

- Xeyr, vacib deyil. Ev şəraitində limonlu su içmək də faydalıdır. Çoxlu maye qəbulu olmalıdır.

- Koronavirusu xəstələrin müalicəsi ilə hənsi həkimlər məğul olmalıdır?

- Daha çox infeksiyonist və pulmonoloq (ağciyər həkimi) və rənitoloqlar.

- Xəstəliyin kişi və qadınlar da inkişafı necədir?

- Kişilərlə nisbətdə qadınlarda yoluxma hali daha çox müşahidə

olunur. Lakin, kişilər daha ağır keçirir. Daha çox isə, şeker, təzyiq, böyük xəstələri və hamile xanımlar çox ağır başa vurur.

- Hamilə xanımlar bətnindəki körpəni virusdan necə qorumaqlıdır?

- Uşaqlarda yoluxma hali 99 fərqli müşahidə olunmur.

- Yoluxanlar sırasında gənc-lər də üstünlük təşkil edir?

- Təessüflər olsun ki, bəli. 30-40 yaş aralığı xəstəliyi nisbətən yüngül başa vurur. Lakin 40-65 və 65 üstü insanlar çətin keçirir.

- Koronavirus “QİÇS”, “Sars” kimi təhlükəli xəstəliklərdən daha qorxuludur?

- Göz gördüyündə qorxar. Koronanın müalicəsində tecrübe olmadığına görə qorxulu hesab olundu.

- 2-3 yaşı uşaqlarda da yoluxma olur?

- Bəli, olur. Lakin, onlar bunu qrip formasında başa vururlar.

- Virusun 3-cü dalğası əvvəlki iki dalğadan nə ilə fərqlənir?

- 3-cü dalğada zökəm əlamətli çoxdur. Buna görə də, yoluxma artır.

- Zəncəfil nanə və limonun suda həll olunub içilməsi faydalıdır?

- Bu qarışım virusun qarşısını ala bilməz. Sadəcə immuniteti gücləndire bilər.

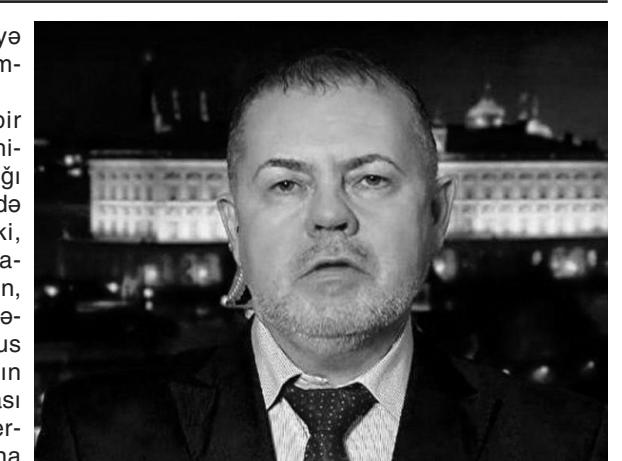
- Ölüm halları daha çox hənsi yaşı kateqoriyasındadır?

- Ən çox 50 yaşdan yuxarı insanlarda ölüm halları olur.

- Yoluxma niyə hələ də artır? Problem nədir?

- Ən çox yoluxma yas məsimlərində olur. Buna stress və fiziki səbəb olur.

Ayşən Vəli

Rusiyalı ekspert: “Moskva Paşinyandan razı ola bilməz”

Ermənistanın hərbi əsir adı verdiyi və Azərbaycanda saxlanılan erməni hərbi personalı ilə bağlı məsələ, 10 noyabr tarixli üçtərəfli razılaşmalarla aydınlaşdırılmışdır. SIA Ermənistana məxsus mətbuat səhifələrində yayımlanan məlumatlara istinadən xəber verir ki, bu sözləri xarici siyaset, müdafiə və təhlükəsizlik sahəsində rusiyalı ekspert Qriqori Trofimçuk tert.am saytına verdiyi müsahibəsində deyib.

“Hər kəsin bu məsələyə öz bacarıxı var. İrəvan və Bakının fikirləri

bir-birindən fərqlidir, bunların tam əksi olan fikirlər də Rusiyada var. Məhz bu səbəbdən də, Rusiya nümayənde heyətinin üzvləri, bu insanların “əsir”, yoxsa “təxribatçı” olduğunu müəyyənləşdirmək niyətindəirlər”, deyə ekspert qeyd edib.

Onun sözlərinə görə, Moskva, 10 noyabrda sonra en sevimli gözənlənməz üslubunda hərəkət etməyə davam edən, sanki 10 noyabrda heç bir əhəmiyyətli sənəd, heç nə olmamışdı kimi davranan Nikol Paşinyanın 10 noyabrda sonra etdiyi davranışından tamamilə razı olmaya bilər.

“10 noyabr tarixli sənəd olmasına da belə, onun rəhbərliyi altında Ermənistana çoxlu suallar var idi. Məsəl üçün demək olar ki, Amerika Birleşmiş Ştatları tərəfindən də yox, bilavasitə Pentaqonun özü tərəfindən maliyyələşdirilən Amerika bioloji laboratoriyaları hələ də Ermənistən ərazilərində fəaliyyət göstərir. Üstəlik, bu laboratoriylar, hətta Ermənistandakı sonsuz sanitər karantinlər fonunda beş fəaliyyət göstərir və COVID-19 şəmmələrinin təkrarlanmasında iştirak edib-ətməkləri barədə təbii ki, şübhə yaradır. Bu detallar mənfi bir siyasi zəmin yaratmağa q-

dirdirlər”, deyə Qriqori Trofimçuk bəyan eib.

Bu gün bir çox media səhifələrinin yazdığı kimi, ekspert də vurgulayıb ki, “Rusiya nümayəndə heyətinin, Ermənistən tərəfindən məhbus adlandırılınların geri qaytarılması üçün səs verməkdən imtina etməsi Ermənistən sakınlarını hirsətdərdir”. “Yəni bu, ilk qəzəb deyil, onuzda kifayət qədər belə qəzəb var. Xüsusən, bular arasında həqiqətən təşkil edilmiş “Muradovun yerine yetirilməmiş missiyasının qəzəbi” də yer alır. Ancaq ermənilə-

rin, xüsusən də bu yaxılarda İrevandakı NATO məlumat mərkəzinin keçmiş rehbərini döyen ölkənin vətənpərvər vətəndaşlarının eks qəzəbini də bilirik.

Inam Hacıyev

Azərbaycanda qəbul edilən qanunlar, imzalanan Prezident Fərman və sərəncamları insanların daha yaxşı yasamasına, onların təhlükəsizliyinin təmin olunmasına hesablanıb. Ulu Öndərimiz Heydər Əliyev xalqın çağırışını ilə ikinci dəfə hakimiyətə gəlmişindən sonra Azərbaycanda vətəndaş cəmiyyəti, hüquqi dövlət və demokratik siyasi quruluşun bərqərar olması üçün bir sıra vacib tədbirlər həyata keçirilmiş, mühüm sənədlər qəbul edilmiş, öhdəliklərə imza atılmışdır. Dahi Öndərimiz Heydər Əliyevin əsasını qoyduğu siyaset Azərbaycanın hər bir vətəndaşına azad, sərbəst yaşamaq hüquqlarını təmin etmək və öz rifahını yaxşılaşdırmaq imkanları yaratmaqdən ibarət olmuşdur.

Ulu Öndər demokratik, hüquqi dövlət quruculuğu istiqamətində davamlı siyaset yeridərək ölkədə insan hüquq və azadlıqlarının başlıca prinsiplerinin bərqrər olması üçün əsaslı zəmin yaradıb. Onun rəhbərliyi altında Azərbaycan dövlətinin xarici siyaseti, dünyanın aparıcı dövlətləri və beynəlxalq təşkilatları ilə əlaqələri milli məraqlara və uzaqgörən siyasi perspektivlərə əsaslanan xətərə inkışaf etməye başlayıb. 1995-ci il noyabrın 12-də Ulu Öndər Heydər Əliyevin müəllifliyi ilə hazırlanmış ümumxalq səsverməsi yolu ilə qəbul edilən Konstitusiya ölkəmizdə vətəndaş cəmiyyətinin inkışafına, xalqın sosial-rifah halının yaxşılaşmasına, demokratik proseslərin sürətlənməsinə təkan oldu. Ulu Öndərimiz Heydər Əliyev hələ Konstitusiya layihəsinin hazırlanması zamanı demişdir: "Biz elə bir layihə hazırlamalı və nəhayət, elə bir konstitusiya qəbul etməliyik ki, o müstəqil Azərbaycan Respublikasında demokratik prinsipə, əsasında uzun müddət sabit yaşamasını təmin edən əsas qanun, tarixi sənəd olsun. Həkimiyət bölgüsü - ali icra, qanunvericilik, məhkəmə həkimiyəti - bunlar hamısı xalqın iradəsinə söykənməli, seckilər yolu ilə təmin olunmalıdır".

Aparılan siyasetin təməlində İnsan hüquqları və əsas azadlıqlarının müdafiası dayanır

Anna Nikolu təhqir edən bütün fəalların həbsini əmr etdi

Nikol Paşinyanın həyat yoldaşı Anna Akobyan Milli Təhlükəsizlik Xidmətinin direktoru Armen Abazyanı çağırıb, aqressiv bir tonda Paşinyanın uğursuz Syunik ziyaretində ona mane olan bütün fəalların həbs olunmasına əmr verib. SİA xəber verir ki, bu barədə "Dejavyu" telegram kanalının informasiya yayıb.

Qeyd olunur ki, Milli Təhlükəsizlik Xidmətinin direktoru Armen Abazyan işdən çıxarılaçaq ilə də hədələnib və ona, xüsusiət təhqiramız şəkildə Nikola səslənənlərin həbsi tapşırılıb.

Məlumataya görə, Anna Akobyan, ərinin təhqiramız sözlerle alçaldılmasına Milli Təhlükəsizlik Xidmətinin (MTX) səssiz dayandığından, itatkarlıqla izlədiyindən şikayətlənib. Baş nazirin arvadı, MTX hərəkət etmədiyi teqdirdə, bu, Abazyanın son iş günü olacaq ilə onu hədələyib. O, altı ayda 5 MTX direktorunun dəyişdirildiyini xatırladıb və daha birini dəyişdirmeyin çox asan olacağına da ehyam vurub.

Anna Akobyan, Milli Təhlükəsizlik Xidmətinin direktoruna bu şəkilde davam edərsə bölgələrdə təbliğat apara bilməyəcəkləri, Qafanlıların coğusunun digər bölgələr və hərəkətlərinə onsuza dərhal müraciət etməyi teqdir, bu, Abazyanın son iş günü olacaq ilə onu hədələyib. O, altı ayda 5 MTX direktorunun dəyişdirildiyini xatırladıb və daha birini dəyişdirmeyin çox asan olacağına da ehyam vurub.

Diqqətən cətdrilir ki, kanalın məlumatına görə, Abazyanın artıq bu barədə əmləri var və bu gecə Syunik sakinlərinin kütləvi həbsləri gözənlənilir.

Inam Hacıyev

İnsan hüquq və azadlıqlarının müdafiası dövlətin ali məqsədidir

1996-ci ildə insan hüquqları və azadlıqlarının müdafiəsini təmin etmek, qanunun alılıyini möhkəmləndirmək, bütün hakimiyət qollarının qarşılıqlı fealiyyətini gücləndirmək məqsədilə Hüquqi İslahat Komissiyası yaradıldı. Eyni zamanda, "İnsan Hüquqlarının və Əsas Azadlıqlarının Müdafiəsi Haqqında Avropa Konvensiyası"nın müddəalarına uyğun Azərbaycanda yeni qanunlar hazırlanıdı. Dahi Öndər Heydər Əliyevin 1998-ci il 18 iyun tarixli Sərəncamı ilə insan hüquqlarının müdafiəsi sahəsində Dövlət Proqramı təsdiq olunur. Proqram insan hüquqları sahəsində milli qanunvericiliyin beynəlxalq hüquq öhdəliklərinə uyğunlaşdırılmasını nəzərdə tutur. Belə ki, bu məqsədilə program çərçivəsində qanunvericiliy və institutionalislahatlar həyata keçirilir. Bundan əlavə, ölkəmizin Avropa Şurasına üzvlüyü ərefəsində qanunvericiliyin Avropa İnsan Hüquqları Konvensiyası ilə müqayisəli təhlili aparılır.

Dahi Öndərimiz Heydər Əliyevin əsasını qoyduğu siyaseti uğurla davam etdirən ölkə Prezidenti İlham Əliyevin yürütdüyü siyasi və hüquqi islahatların əsasında da, məhz insan və vətəndaş hüquq və azadlıqlarının təmini məsəlesi dayanır. Bununla bağlı ölkəmizin məhkəmə-hüquq sisteminde əsaslı islahatlar aparılmış, bu sahədə fealiyyətin təkmilləşdirilməsi, ədliyyə orqanlarının inkişafı, ədalət mühakiməsində qanunçuluğun artırılması, müstəqil məhkəmə həkimiyətinin möhkəmləndirilməsi üçün genişmiqyaslı tədbirlər görülmüşdür. Belə islahatların məntiqi davamı olaraq dövlət başçısının 28 dekabr 2006-ci il tarixli Sərəncamı ilə "Azərbaycan Respublikasında İnsan Hüquqlarının Müdafiəsi üzre Milli Fealiyyət Planı" təsdiq edilmişdir. Bu sənəd insan hüquqlarının təmin edilməsi prosesinin keyfiyyətcə yeni müstəviyə keçməsinə, universal və regional səviyyədə yeni əməkdaşlıq strategiyasının qurulmasına, dövlət vətəndaş cəmiyyət arasında tərəfdəşlik münasibətlərinin yaradılmasına xidmət etmişdir. Ümummilli Lider Heydər Əliyevin strategiyasına sadıq olan Prezident İlham Əliyev ölkədə insan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsinin səmərəliliyini artırmaq məqsədilə 2011-ci il dekabrın 27-də imzaladıq Sərəncamla "Azərbaycan Respublikasında insan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsinin səmərəliliyini artırmaq" təsdiq etmişdir. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin 18 iyun 2007-ci il tarixli Sərəncamı ilə hər il iyunun 18-i ölkəmizdə İnsan Hüquqları Günü Kimi qeyd olunur.

Olamətdər tarixlə əlaqədar Azərbaycan Respublikasının İnsan Hüquqları üzrə müvəkkili Elmira Süleymanovanın təşəbbüsü ilə ənənəvi olaraq mayın 18-dən iyunun 18-dək respublikamızda İnsan hüquqları aylığı keçirilir. Aylığın məqsədi insan hüquqları sahəsində ötən dövrə əldə edilmiş nailiyyətləri, habelə mövcud problemlərin həlli yollarını müəyyənleşdirməkdir. Hər bir demokratik cəmiyyətdə insan hüquqlarının qorunması bu sahədə fealiyyət göstərən təsisatların quruluğuna, aidiyyəti problemlərin həllinə və zorakılığın qarşısının alınmasına yönəlmiş davamlı bir proses kimi dərk edilir. İnsan hüquqlarının qorunması istiqamətində bir çox qanunlar, o cümlədən "Azərbaycan Respublikasında insan hüquq və azadlıqlarının həyata keçirilməsinin tənzimlənməsi haqqında" Konstitusiya Qanunu, Seçki Məcəlləsi, "Sərbəst toplaşmaq azadlığı haqqında", "Siyasi partiyalar haqqında", "Qeyri-hökumət təşkilatları (ictimai birliliklər və fondlar) haqqında", "Dini etiqad azadlığı haqqında", "İnformasiya əldə etmək haqqında", "Məlumat azadlığı haqqında", "Gender bərabərliyin təminatları haqqında", "Həbs yerlərində saxlanılan şəxslərin hüquq və azadlıqlarının təmin edilməsi haqqında" və digər qanunlar qəbul edilmişdir. Qanuna görə polis ictimai qaydanın qorunması, ictimai təhlükəsizliyin təmin edilmesi, cinayətlərin və digər hüquqpozmaşların qarşısının alınması və onların açılması, habelə, yol hərəkətinin təhlükəsizliyinin təmin edilməsi istiqamətlərində fealiyyət göstərir və polisin səlahiyyətləri qanunda daqiq müəyyən edilir. Polisin fealiyyəti üzərində nəzarət mexanizmləri təsis edilir, polis əməkdaşlarının qanunsuz hərəkətlərindən və qərarlarından məhkəməye müraciət etmək hüquq təsbit olunur".

Ekspertlərin gəldiyi qənaətə görə, "İnsan hüquqları ilə bağlı Azərbaycan Respublikasının tərəfdarlığı en ənənəvi beynəlxalq Konvensiyalardan biri "İnsan Hüquqları və Əsas Azadlıqlarının Müdafiəsi haqqında" Avropa Konvensiyasıdır". "İnsan Hüquqları və Əsas Azadlıqlarının Müdafiəsi haqqında" Avropa Konvensiyası (Avropa İnsan Hüquqları Konvensiyası, 1950) Avropa Şurası üzvü olan ölkələr üçün əsas normativ-hüquqi aktlardan biridir. Ötən müddət ərzində ölkəmiz insan hüquqları sahəsində fealiyyət göstərən nüfuzlu beynəlxalq qurumlarla əməkdaşlığı inkişaf etdirmiş, insan hüquqlarının müdafiəsi sahəsində 50-dən çox beynəlxalq sənədə tərəfdar çıxmış və bu sahədə beynəlxalq öhdəliklərin həyata keçirilməsində mühüm nailiyyətlər əldə etmişdir. Əldə olunan bu kimi uğurlar, nailiyyətlər təbii ki, davamlı xarakter daşıyacaq. Çünkü Ulu Öndərimiz Heydər Əliyevin əsasını qoyduğu siyasetin insanların sağlam, təhlükəsiz, sosial, iqtisadi cəhətdən tam şəkildə təmin olmasına hesablanıb. Vəcib amil isə Ulu Öndərimiz Heydər Əliyevin əsasını qoyduğu siyasetin, Onun ən layiqli siyasi varisi, ölkə Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilməsidir.

i.ƏLİYEV

Ermənistandakı vəziyyət: At izi it izinə qarışıb

Oliqarx modeldən avtoritar idarəetmə sisteminə keçmək istəyən işgalçi ölkənin prezidenti ilə baş naziri arasında davam edən "soyuq savaş" diktatura rejiminə hazırlıqdır

Xaos içərisində çabalayan Ermənistanda ara qarışıb, məzħəb itib. Necə deyərlər, at izi it izinə qarışıb. Hakimiyyətə gələn kimi sabiqləri- Robert Koçaryanı və Serj Sarkisyanı çıxdaş edərək onların haqqında araşdırma aparan, keçmiş korrupşioner iqtidarların varidatlarının araşdırılmasını tələb edən Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyanın əmri ilə həbs olunan bu cütlük sonradan azadlığa buraxılsa da, ölkədə qarşıdurma davam edir.

İkinci Qarabağ müharibəsinde məzħub olaraq təslimcilik aktına qol çəkən baş naziri məzəmmət edən bu sabiqlərin hər biri

ayrı-ayrılıqda hakimiyyətə qayıtmış iddialarından da əl çəkimir. Robert Koçaryanın Moskva səfərinin uğursuzluqla nəticələnməsi,

Kremlin həbsdən azad etdiirdiyi sabiq prezidentə soyuq münasibəti hakimiyyət həvəskarlarından birinin arzusunu ürəyində qoydu. Digər sabiq Serj Sarkisyan isə hələ də Paşinyanı ittihəm edir, onu səriştəsizlikdə günahlandırır. Bu həmin Sarkisyanın ki, baş naziri Azerbaycana qarşı "İsgəndər"-dən istifadə etmədiyi üçün tənbeh edirdi. Amma Şuşada tapılan "İsgəndər" in qalıqlarından bəlli oldu ki, erməni məkrinin nümunəsi olan bu "ittihəm" əslinde Ermənistanın və onu "İsgəndər" le təmin edən havadarlarının əmələrinin üstünü örtmək üçün gedişmiş.

Bütün bunlar Ermənistanda vəziyyətin gərginləşməsinə şərait yaratısa da, ölkədəki siyasi böhran baş nazirin parlamentdəki son çıxışından sonra daha da qəlizləşib. Belə ki, parlamentdə temsil olunan hakim "Mənim addımım" fraksiyasının təklifinə əsasən seçki məcəlləsində dəyişiklik edilməsi barədəki layihənin müzakiresi savaş üçün bəhane olub. Prezident Armen Sarkisyan isə bu dəyişikliyin ölkədəki bütün

şəcaq. Bu isə məzħub ölkədəki idarəolunmaz vəziyyəti daha da gərginləşdirəcək.

Ermənistanda seçkilərin hansı səviyyədə keçirildiyini xatırlamaqla növbədən kənar parlament seçkilərinin baş tutacağı halda ölkədə yaranacaq vəziyyəti təsəvvür etmək o qədər də çətin deyil. Seçkilər ərefəsində ölkədə adı hal olan antidemokratik şərait, namızədlərə siyasi, fiziki təzyiqlərin, aksiya iştirakçılara qarşı zorakılıq hallarının artması, mətbuataya qoyulan qadağalar, hətta

həssas məqamda. Ancaq müharibənin nəticələri dəyişməz olaraq qalır və qalacaq. Noyabrın 10-da imzalanmış Bəyanat icra edilir və tam icra edilməlidir. O Bəyanatın müddəalarının böyük hissəsi artıq icra edilibdir. Ancaq elə məsələlər var ki, onlar indi müzakirə mövzusudur. Ümid edirəm ki, Ermənistanda yaranmış vəziyyətə baxmayaraq, noyabrın 10-da imzalanmış Bəyanat icra ediləcəkdir. Öks-təqdirdə, Ermənistan dəha da ağır duruma düşəcək. Yəni, Ermənistan qarşısında seçim

siyasi partiyaların ümumi rəyini eks etdirmədiyini bildirərək layihəni imzalamadıqdan imtina edib. Yəni, məzħub ölkə düberə olduğu böhrandan çıxmadan, ümumi ictimai-siyasi rey öyrənilmədən növbədən kənar seçkilərin keçirilməsini qəbul etməyən Sarkisyan baş nazirin əlüstü qəbul etdiyi bu seçimle razılaşdırıb. Amma məsələ bundadır ki, prezident layihə ilə bağlı 5 gün ərzində konstitusiya məhkəməsinə müraciət etmədiyi halda parlamentin sədrinin imzası ilə ireli sürülən növbədən kənar seçkilərlə bağlı layihə qüvvəyə minəcək. Yəni, əvvəl oliqarxlardan cubuğu ilə idarə olunan məzħub ölkədə avtoritarlar söz sahibi olacaqlar. Beləliklə, Ermənistanda diktatura rejimi formala-

ölümle nəticələnən işgəncələr unudulmayıb. Qarabağ müharibəsində həlak olanların, itkin düşənlərin valideynlərinin keçirdikləri aksiyaların davam etdiyi, kritik həddə olan sosial problemlərin həllini gözlədiyi bir məqamda prezidentin baş nazir arasında yaranan ikitirəlik onsuza da dağlıq-maqda olan ölkənin iqtidarınları dələna səxşidir. Buna görə də dənim dəstək alıqları diasporun yardımçılarından belə əli üzülen Ermənistandan yegana çıxış yolu noyabrın 10-da imzalanan üçtərəflı Bəyanatda göstərilən şərtlərə əməl etməsi, Azərbaycanın təklifləri ilə razılaşmasıdır.

"Ermənistanda indi tamamilə böhranlı vəziyyət hökm sürür. Men onların daxili vəziyyəti ilə bağlı hər hansı bir şərh vermək istəməzdəm. Prinsip etibarilə biz heç vaxt başqa ölkələrin daxili işlərinə qarışmırıq, xüsusilə indiki

o qədər də böyük deyil. Onlar yəni reallıqlarla barışmalıdır, həsablaşmalıdır. Biz yeni reallıqlar yaratmışq" söyləyen Prezident İlham Əliyev dəfələrlə bildirib ki, Ermənistani faşizm ideologiyası ilə idarə edən korruşioner iqtidarın əsiri olan erməni xalqının on böyük düşməni ele hakimiyyətdəki rüşvetxorlar, oliqarxlardır. 44 günlük mühəribədə məzħub olmuş Ermənistanın bölgədə yaranmış reallığı qəbul edib, yaranmış vəziyyətə barışmaqdan başqa yolu yoxdur. Bu reallıqla Ermənistanın, eyni zamanda, işgalçını dəstekləyən ölkələrin də barışmalı olduğunu vurğulayan Prezident İlham Əliyevin bildirdiyi kimi, Ermənistan 10 noyabr Bəyanatının müddəalarını icra etməyə məhkum və məcburdur.

Xuraman İsmayılovqızı

Xəyanətkar "diplomatların" əsl üzü - "Vətən üçün pis olan, mənə faydalıdır"

Millətin milli-mənlik şüunnerunun formallaşması, mənəvi-siyasi cəhatdən yetişməsi həm də onun vətənpərvərlik səviyyəsi ilə müəyyən edilir. Xalqın yaxın və uzaq keçmiş, elm, mədəniyyət, dövlətçilik, siyaset sahəsində əldə etdiyi nailiyətlər, qəhrəmanlıq tarixi, eyni zamanda dövlətin müasir inkişaf göstəriciləri gəncərdə vətənpərvərliyi formallaşdırın əsas amillərdir.

Tarixi gerçeklik budur ki, Azərbaycanlı sabiq diplomatlar bu gün özlərini "müxalifəti" kimi qəleme versələr də, əslində Vətəni xaricdə "gözəl həyata" dəyişən cinayatkar xəyanətkarlardır. Bli, cinayatkar xəyanətkarlardır. Bu gün onlar sosial şəbəkələrdə fəaliq etməklə, ictimaiyyətə özlərini guya ədalətsizlik və korrupsiyaya qarşı istəfa verərək Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyinin (XİN) "yüksek vəzifəli məmurları" kimi təqdim etməyə çalışırlar. Əslində isə bu insanlar bir zamanlar XİN-dən obyektiv səbəblərə görə vəzifədən əzaqlaşdırılabılır.

Hazırda Azərbaycan hökuməti ni aktiv şəkildə "tənqid" edənlər bir zamanlar Azərbaycan XİN-in əməkdaşları olmuş - Arif Məmmədov, Nahid Cəfərov, Vüdadi İskəndərli, Sevinc Osmanqızı və bu kimi ünsürlərdir. Ancaq öü satqın "diplomatların" əsl üzünü aşkara çıxaran faktları araşdırıldıqda, onların əsl üzünün aşkara çıxdığını şahidi olursalar.

Sevinc Osmanqızı - ata qatılı ermənilərin müdafiəcisi

Əxdaqsızlıq buna deyərlər. Bə-

li, mənim fikrimcə, bir övlad ki, atasının qatili olan erməniləri, da-ha doğrusu pullarına sataraq düşmən təbliğati aparırsa... elə əsl əlaqəsizdir. Ancaq bu o Sevinc Osmanqızıdır ki, "məşhur jurnalist" kimi tanınmasında elə o ata olub - Osman Mirzəyev. Bir müddət Azərbaycan XİN-də də işləyən S.Osmanqızı 90-ci illərin əvvəlinde "ASSA İrada" informasiya agetliyində, daha sonra AzTV-də işləsə də, atası - jurnalist Osman Mirzəyevin adından istifadə edərək Xarici İşlər Nazirliyində işləmək üçün müraciət edir.

Yalan, böhtan yolun yolcusu...

Minbir oyuncusu S.Osmanqızı işe düzəlmək üçün adət etdiyi firıldağda el atır, deyir ki, "ermənilərlə mübarizə aparmaq" istəyir. Lakin daha sonra aydınlaşır ki, o, XİN-də xarice getmək üçün işləmək istəyir. Və bu firıldaq yolla 1994-cü ilin aprelində Misirə ezam olunmağa icazə istəyir. Qahirəde "Şeraton" otelində 800 ABŞ dolları həcmində telefonla danışan Osmanqızı otel işçilərini heyrətə getirir. Belə ki, oteli tərk edən zaman resepsiyinə təqdim etdiyi hesabı ödəye bilmir. Neticədə bu hesab bütün diplomatik heyət üçün ayrılmış xərclərdən ödənilməli olur. Çıxış yolunu həyətsizlədə görən Osmanqızı guya Bakıya zəng edərək Azərbaycan nümayəndə heyətini səfəri barədə xəber verdiyini bildirir. Və müəyyən olunur ki, S.Os-

manqızının telefon danışqları şəxsi xarakter daşıyır. Və ezamiyyətdən qayıtdıqdan sonra bu fakt atasının ruhu xatirinə bağışlanılır. Ancaq S.Osmanqızı "çoxlu pullar" əldə etmək üçün Londondakı Bi-Bi-Si xidmətinə işa düzəlir və bununla da

S.Osmanqızı üçün "müqəddəs" heç bir şey yoxdur - nə Vətən, nə ata, nə mənəviyyat, nə əxlaq...

"Müqəddəs" Arif Məmmədov

özünü "müqəddəsliyinə və günahsızlığına" inandırmağa çalışır, amma...

2015-ci ildən özünü hazırlığı Azərbaycan hökumətinin əsas op-panten, Qərbədə Azərbaycan müxalifətinin çarçısı kimi qələmə vərən Arif Məmmədov, özü və fəaliyyəti haqqında danışarkən ictimaiyyətə "müqəddəsliyinə və günahsızlığına" inandırmağa çalışır. Lakin bu "müqəddəs" həyatını araşdırarkən bir sıra faktların üzə çıxmışı ilə məlum oldu ki, "Müqəddəs Arif" daha çox seytana bənzəyir. Əldə etdiyimiz faktlara əsasən, onun babası, sovetlər dönməndə

Gəncədə korrupsiyaçı və rüşvət-xor kimi tanınan Qara Camal görünür hüquq-mühafizə orqanlarından qorxuduğu üçün nəvəsini prokuror görmək istəyib. Lakin bütün səyərə baxmayaraq Arifi Bakıda hüquq fakultəsinə düzələr bilmir. Tələbə yoldaşlarının sözüne görə, babası onu Moskvada "yollar" taparaq 30 000 sovet rublu (o dönenlər üçün yüksək məbleğ) SSRİ-nin Müdafiə Nazirliyinin Qırmızı bayraq Hərbi Institutuna düzəldir. Elə ilk gündən

bu əyriliyin yollarının yolcusu kimi cilən-cile girərək 1995-ci ilde Azərbaycanın Belçikada açılmış Səfirliyinə ikinci katib kimi işləyən çoxdanlı arzusu - Avropa həyatına başlayıb. Göründüyü kimi, sapı özü-müzdən olan bu çürük saplı balta-lar, o cümlədən Arif Məmmədov Azərbaycan hökuməti və parlamentarilərinin ünvanın təhqirlər yağıdır, radikal islamçı Taleh Bağırovun müdafiəsinə qalxır, radikal müxalifətlər - Əli Kərimli və Cəmil Həsənli yaxın dostu hesab edir. Lakin bir zamanlar həmin Məmmədov iclaslarda çıxışı zamanı onları açıq şəkildə qınayıb və avropalı diplomatlar qarşısında ifşa etdiyindən qururlarılmış. Çünkü Arif Məmmədov kimilər üçün tek müqəddəs - puldur. Və Azərbaycana nifrət edən bu şəxslərin əsl üzü budur - "Vətən üçün pis olan, mənə faydalıdır". Onlar şəxsi maraq-

larını dövlətin və xalqın maraqlarından üstün tutduqları üçün mənəvi nöqtəyi-nəzərdən xəyanətkarlıq və fərəridən başqa biri deyil.

Cünki Vətən təessübü, yurd sevgisindən məhrum olan bu başıpozuq destənin üzvlərinin sosial şəbəkələrdəki ölkəmizin əleyhinə olan çıxışları onların savadsız, kütbevin, intellektsiz, dar dünyagörüşə, xəyanətkar xisli, idraksızlığı malik olduqlarına dəlalət edir. Təfəkkür olmadığı təqdirdə insan dəryada istiqamətini itirmiş gəmi kimidir. Bu torpağın suyunu içib, çöreyi yeyən, sonra da ona qarşı xəyanət yolunu tutan bu mühacir müxalifet qaragürühunda zərər qədər idrak, Vətənə məhəbbət olsayıdı onlar xeyiri şərədəyişməz, məskunlaşdırıqları ölkələrdə xüsusi xidmət orqanlarının və anti-Azərbaycan dairələrin toruna düşməzdilər. Dünya erməniyyinə xidmət edən bu antimilli ünsürlər bunun əksini edirlər. Bütün milli-mənvi dəyərlərə, əxlaqi-insani keyfiyyətlərə zidd hərəkətlərə yol verərək internet TV-lərdə ermənipərəst dairələrin sifarişlərinə uyğun olaraq Azərbaycanın əleyhinə şər-böhtan kampaniyası aparır, sağa-sola təh-qırı və söyüş püşkürürlər. Buna görə də bu gün cəmiyyətimiz, hər bir Azərbaycan vətəndaşı erməni lobisi ilə çiyin-çiyinə verərək eyni cəbhədən ölkəmizə qarşı qarayaxma kampaniyası aparır, onun beynəlxalq imicinə ləke yaxmaq üçün dəridən-qabıqdan çıxan, erməni fondlarının maliyyələşdirdiyi satılmış, xəyanətkar və mənfur mühacir müxalifətə qarşı principial və güzəştəsiz olmalıdır.

Rəfiqə HÜSEYNOVA

Düşmənlərimizə qahmar çıxan antimilli ünsürlər

30 ilə yaxın müddətdə anti-Azərbaycan qüvvələrlə işbirliyinə su təkən dağıdıcı müxalifətin başbələnləri-AXCP sədri Əli Kərimli, "Milli Şura"nın rəhbəri Cəmil Həsənli və onların etrafındakılar bu gün də Azərbaycana qarşı düşmənçilik mövqeyi nümayiş etdirərək dünya erməniyyi ilə eyni cəbhədə yer alırlar. 44 günlük Vətən müharibəsindəki tarixi Qələbəmiz, Azərbaycan hökumətinin işğaldən azad edilmiş ərazilərdə başlatıldığı bərpa-quruculuq işlərini sürətləndirməsi, soydaşlarımızın 30 illik düşmən işğalından azad edilmiş torpaqlara qaytarılması istiqamətində görülən işlər, ölkəmizin beynəlxalq aləmdə mövqelerinin möhkəmənməsi, dövlətimizin başçısının xalq arasında inam və etibarının gündən-güne güclənməsi, reytinqinin yüksəlməsi, deyəsən, bu antimilli dəstənin yuxusunu əşəçəkib.

Başda Ə.Kərimli olmaqla dağıdıcı müxalifətə temsil olunanlar bu günə qəder işgalçi Ermənistən hərbi cinayətləri ilə bağlıdır. Bu kələmə də olsun danışmayıblar. Bu

lərde Avropa İttifaqının Cənubi Qafqaz üzrə xüsusi nümayəndəsi Toivo Klaarin Ermənistana səfəri çərçivəsində özünü "xarici işlər naziri" kimi qələmə verən, qanunsuz rejimin nümayəndəsi David Babayan ile görüşüne də münasibət bildirməmələri, bütün bunları görməzdən gələrək susqunluqla qarşılıqları da əslində çox mətbəldən xəbər verir.

Dağıdıcı müxalifətin dəstəbaşları özleri də yaxşı bilirlər ki, təcavüzkar Ermənistən hərbi cinayətləri yalnız bunlarla da bitmir. İşgalçi ölkə regionda uzunmüddətli sülhə və təhlükəsizliyə nail olmaq baxımından mühüm əhəmiyyət kəsb edən, 2020-ci il noyabrın 10-də Rusiya Azərbaycan və Ermə-

nistan arasında imzalanmış üçtərəflı Bəyanatın şərtlərini kobud şəkildə pozur və Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə tanınmış ərazisine gizli şəkildə hərbçilər, daha doğrusu, terrorçular göndərir. Belə ki, döyüş əməliyyatları başa çatıldıqdan sonra Ermənistəninin Şirak vilayətindən, Gümrü şəhərindən və ətraf rayonlardan tərkibi 60 nəfərdən çox olan dəstələr Laçın dehlizi vasitəsi ilə Azərbaycan Ordusunun nəzəret etdiyi əraziləre göndərilir. Bu təxribatçı dəstə Azərbaycan hərbçilərinə və dinc əhəaliyə qarşı terror aktları törediblər. Ə.Kərimli, C. Həsənli, G. Hacıbəyli və bu kimi nadirəst xainlər bu gənə qədər bu məsələlərlə bağlı beynəlxalq ictimaiyyətə bir dəfə de olsun müraciət etməyiblər. Cəmiyyətimiz bu dağıdıcı, pozucu, xəyanətkar zümrənin Azərbaycanın qələbəsi ilə başa çatan 44 günlük müharibədən sonra milli maraqlarımıza xidmət edən mövqeyinə, bir çıxışına və bəyanatına heç rast gəlməyib. Əksinə, onlar öz çirkin məqsədlərini həyata ke-

çirmek üçün erməni lobbisi ilə işbirliyinə girərək şəxsi maraqları və ambisiyaları naməne milli maraq və mənafəlerimizə qarşı zidd əməllərini bu gün də davam etdirir. Antimilli ünsürlər tarixi Zəfərimizə kölgə salmaq, milli birliyimizə xələl getirmek, cəmiyyəti çasdırmaq, insanlar arasında etimadlılıq, ümidişlilik, ruh düşkünlüyü yaratmaq üçün dəridən-qabıqdan çıxaraq xəyanətkar fealiyyətlərinin miqyasını gündən-günə genişləndirir. Satqın, şərəf və ləyəqətini itirən məlum antimilli qüvvələr bu gün hətta Rusiya Federasiyası Dövlət Dumasının ermənipərəst və anti-Azərbaycan fikirləri ilə tanınan deputat Vitali Milonov və erməni lobbisi ilə, eləcə də Ermənistən metbuatında ölkəmizin əleyhinə yazılanlarla həmər olduğunu nümayiş etdirməkdən, Hərbi Qəni-mətlər Parkı ilə bağlı düşmənlərimizin söylədiklərinə qahmar çıxmışdan belə çekinmirlər. Daha nə deyəsan? Belələri haqqında dahi M.Ə. Sabir hələ yüz il bundan əvvəl belə deyib: "Kim nə deyər bizi də olsun etiraz səslərini ucaltırımlar? Bu xəyanətkarlarla günəşinən işlərini əsasən, onlar öz çirkin məqsədlərini həyata ke-

Zahid Rza

Leonid Kalaşnikov: “Qarabağa status iddiası tam cəfəngiyyatdır”

Dövlət Dumasının MDB işləri, Avrasiya integrasiyası və həmyerililərlə əlaqələr komitəsinin sədri Leonid Kalaşnikov Moskva-Bakı platformasına müsahibəsində, ATƏT-in Minsk qrupu həmsədrlerinin Dağılıq Qarabağ nizamlanması və post-münaqişə dövründə Ermənistanın və Azərbaycan arasında sülhün bərqərar olmasında konstruktiv rol oynayacağına dair fikirlərinə münasibət bildirib. Müsahibəni oxucularımıza təqdim edirik.

- Leonid İvanoviç, indi ATƏT-in Minsk qrupu həmsədrlerinin Azərbaycanla Ermənistan arasında sülhün bərqərar olmasının gələcək prosesindəki rolu mövzusu yenidən müzakirə edilməyə başlandı. Həmsədrlerin Qarabağ münaqişəsinin həlli məsələsini sona çatdırma bilmədiklərini bildirik. 2-ci Qarabağ müsahibəsindən sonra bir çoxları bunun təsirsizliyini elan etdilər, baxmayaraq ki, bunun münaqişənin həlli üçün müəyyən sənəd bazası yaratdığını inkar etmədilər. İndi də Azərbaycan sual verir - vasitəcılər bu gün sülh yaratmaq üçün nə teklif edə bilər? Sizce, həmsədrler indi hansısa konkret tapşırıqları həll edə biləcəklər, yoxsa mümkin deyil?

- Minsk qrupunun her şeyə qadir olub-olmadığı sualının ifadəsi çox düzgündür. Həmişə demişəm ki, bu əlaqə qrupu faydalılığını itiridi. Mövcud olduğu 30 ilə yaxındır ki, heç bir şey etməyib özünü nüfuzdan saldı. Minsk qrupu Azərbaycanla Ermənistan arasında sülhün bərqərar olması şəraitində işləye biləmi? Rusiya münaqişənin həllində və iki dövlət arasında dinc bir həyat qurulmasına real nəticələr əldə etməyi bacaran yeganə həmsədr ölkədir. Xüsusiətə bölgədəki nəqliyyat və iqtisadi əlaqələrin qarşısını almaq, region əlkələrinin bu istiqamətdə qarşılıqlı fealiyyətinə dair konkret təkliflər verdi. Ne Fransa, ne de ABŞ-dan belə bir şey eştirməmişəm.

Minsk Qrupu bir növ artıq mexanizmə çevrildi ki, bu formatdan uzaqlaşsaq. Yenə deyirəm: illər ərzində nəinki bir iş gördü, Qarabağ nizamlanması məsələsini de örtbasdır etdi. Qarabağ məsələsini yalnız 3 regional dövlətin - Rusiya, Azərbaycan və Ermənistanın həll edə biləcəyini dedikdə, siyasetçilərimiz cavab olaraq bunun necə olacağını soruşturdular - cünki ABŞ-in həmsədr kimi bu qərarları tanımadığını, Fransanın da tanımadığını bildirdilər. Problem həll edildi. İndi prosesin Minsk Qrupunun həmsədrlerinə verilməsi yal-

nız regional olmayan, həmişə eyni məsafədə olmayan və yolu azdırmaq isteyənləri məmənun edə bilər ...

Məsələn, Ukrayna. Bununla razılaşdıq. Minsk formatı var. Ancaq Minsk razılaşmalarını pozmaq isteyən deyir: yox, yox, yox, gəlin Amerikani da bura-yə daxil edək. Əvvəller Amerika və Fransa Qarabağ məsələsində iştirak edirdilər. Nə olsun? Keçən il münaqişənin həlli dair bir sənəd əldə etdikdən sonra Qərb narazılığını bildirdi. Rusiya, Azərbaycan və Ermənistan liderləri problemin həllində

Azərbaycana niyə kömək etsinlər ... Bu mövqeyi vaxtaşırı AŞPA-da, Avropa İttifaqında görürəm ... Hər hansı bir dini mədə - Rusiya haqqında, eləcə də - Türkiye və Azərbaycan haqqında.

Kömək etmək istəmirlər. Sadalanan əlkələrdə bir növ “prob-

Dumanın Komitə sədri: “İlham Əliyev həmişə tamamilə layaqətli bir insan olub, əgər bir şeylə razılaşıbsa, o razılaşmaya mütləq əməl edir”

razılığı gəldilər, bu həll prosesini Minsk Qrupuna verməyə deyil, onlar özləri bu prosesi idarə edə bilirlər. Yenidən Minsk Qrupunu prosesə sürükleməyə çalışsaq, qorxuram ki, mənfi tərəfə dəyişiklik etməkdən başqa bir şey etməyəcəyik. Ziddiyətlər üzərində oynamaya başlayacaqlar, bu və ya digər qeydlərlə birləşdə tamamilə qeyri-real olan bəzi təklifləri oynamaya başlayacaqlar və bu, vəziyyəti, təxminən 30 ildir olduğu kimi dalana direyəcəklər.

- Azərbaycanın mövqeyi budur ki, münaqişə bitdi və əslində, Minsk qrupu qarar verməlidir (bəlkə də, azərbaycanlılar və ermənilər arasında yaxınlaşma təklifi istisna olmaqla) ... Ermənistan, əksinə, deyir ki, münaqişə həllə həll edilməyib və bütün məsələləri Minsk formatı çərçivində həll edək ...

- Minsk təmas qrupu, zərərdən başqa heç bir şey etməyəcək. Həqiqət budur ki, həmsədr olaraq Amerika və müttəfiqi Fransa bu nizamlanmaya Rusiyadan tamamilə fərqli baxırlar. Nə ABŞ, nə de Fransa Rusyanın sərhədlərindəki münaqişəni həll etməkdə kömək etməkdə maraqlı deyil. Obyektiv olaraq niyə bize kömək etməlidirlər, xüsusən də, Rusiya ilə düşmənciliyin necə artdığını gördük. Niyə Rusiyaya kömək etsinlər,

lemlərini, bütün bunları “demokratik hüquqların pozulması” adı altında müzakirə etmələri dəha yaxşıdır ... Seçki üçün Azərbaycana necə getdiyimi xatırlayıram. Hər şey yaxşı getdi. Ancaq sonra ATƏT missiyası qəfildən yaxır ki, yox, seçkilər qeyri-demokratik keçib. Avropa İttifaqının təmsilcilerindən olan yoldaşlarından soruşuram: “Bunu niyə yazırsan?” Axi dünən mənə heç bir qanun pozuntusunu olmadığı, hər şeyin yaxşı olduğunu söylədiniz. ... Görürsünümüz, geosiyasi müstəvide ATƏT, AŞPA kimi təşkilatlar, bu cür temas qrupları çərçivəsində hər şeyin rəlsden çıxmazı ilə nəticələnir.

Məsələni həll edə bilən həqiqi bir qrup gördük - bunlar 3 ölkənin liderlərdir, bunlar ölkələrin baş nazir müavinləridir. Problemi həll etməyə davam etməlidirlər. Vladimir Putinin həm Azərbaycanda, həm də Ermənistanda nüfuzu var. Sülh prosesinə xələl getirmək istəmirik-sə, başqa heç kim buraya qarışa bilməz. Cənubi özlərini həmsədr adlandıran bu ölkələrin çox fərqli maraqları var. Bölgə daxil olmaqla.

- Bu yaxınlarda ABŞ Dövlət katibinin Avropa və Avrasiya məsələləri üzrə köməkçisinin müavini Corc Kent Rusyanın Qarabağ münaqişəsini həll etmək üçün deyil, qoruyub saxla-

Azərbaycan Respublikasının
Medianın İnkışafı Agentliyi

Yazı Azərbaycan Respublikası Medianın İnkışafı Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə “Ermənistən-Azərbaycan, ərazilərin işğaldan azad olunması haqqında həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi” istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb.

mağa çalışdığını söylədi. Qəribin Rusyanın vasitəciliyi ilə keçən ilin noyabrında Qarabağla bağlı üçtərəfli bir bəyanat əldə etməsi ilə əlaqədar Rusiyaya qarşı iddialarını necə ifadə etdiyini yaxşı xatırlayıraq ...

- Gözlərindən toz tökmək istəyirlər. 30 ilə yaxındır hamını yaxınlaşdırmağa çalışdıq. Qarışq və çəşqin idilər və indi hər şeyə qərar verildikdən sonra yenidən hər şeyi qarışdırmağa, problemin həlli nə kömək edən tərəfə böhtən atmığa başladılar - deyirlər, Rusiya hamını aldadıb. Necə deyərlər - oğrunun papağı yanır. Rusiya heç na etməli deyil, bunlar isə necə kimisə itəlib hərbi bazalarını hər yerde yaratmalıdırlar? Buna görə de elə deyirler, çünki Dövlət Departamenti bunu özü üçün arzulayır. Dünyada bir neçə yüz hərbi bazaları var. Problemlərini belə həll etməyə o qədər öyrəşiblər. Artıq Rusiyanın xarici ərazilərdə hərbi bazalara ehtiyacı yoxdur. Bəli, həqiqətən. Bu səbəbdən onları həll proseslərinə sürüklemek olmaz. Blz üçlükdə razılaşdıq - üçümüz də bu fincanı axıra qədər içməliyik. Bəzən çox xoş olmasa da.

Münaqişə bitdi və indi imzalanın bütün müqavilələrin bütün regionun sakinləri üçün böyük bir üstünlük olduğunu başa düşməliyik. Bu, Qarabağda yaşayanlar və yaşayacaqlar üçün bir üstünlük olacaq, Ermənistən üçün bu bir divident olacaq, çünki onilliklə boyu mühəsirədə qalmışdı - Türkiyə ilə, Azərbaycanla sərhədləri qapalı idi, tranzit dəhlizlərindən qopmuşdu. Yəni vəziyyətin, ilk növbədə, mülki şəxsər üçün dəyişdiyini və yalnız müsbət istiqamətdə dəyişdiyini göstərmək lazımdır. İnfrastruktur qurmali, ölkələri nəqliyyat dəhlizləri ilə əlaqələndirməli və heyati daha da yaxşılaşdırılmalıdır. Ancaq bəzi insanlar istəmir. Və prosesə müdaxilə edirlər, texribat xarakterli bəyanatlarla onu pozmağa çalışırlar. Regionda yaşayan insانlara bir il, iki, üç il əvvəl pis yaşadığımızı, maaşımızın az olduğunu, ora gedə bilmediyimizi, mal getirə bilmediyimizi, bunun onlar üçün sərfəli olmadığını, amma indi bunu edə biləcəyimizi, özümüzü təmin edəcəyimizi, işimizin olacağını, mallarımızı qonşu ölkələrə sata biləcəyimizi deməliyik. Bunun nəyi pisdir? Bütün insanlar deyəcəklər:

bu, əladır, yaxşıdır. Ancaq bəzi insanlar bunu istəmir, fərqli bir status qorumaq isteyirlər.

- Xülasə etsək, məntiq budur ki, əvvəlcə iki üçtərəfli bəyanatda qeyd olunan bütün məsələlər həll olunur, ermənilərlə azərbaycanlılar arasında məisət səviyyəsindəki münasibətlər bərpə olunur, Rusiya hansısa müdəddətən sonra bu gün həll olunmayan digər məsələlərin də həllinə kömək edir.

- Problemlər çətinlik dərcəsindən görə tədricən həll ediləcəkdir. Və ən kəskini, düşünürəm ki, bu gün göründüyü kimi iqtisadi, nəqliyyat və iqtisadi əlaqələrin blokdan çıxarılması məsələləridir. İqtisadi məsələləri bütün tərəflər üçün fayda ilə həll edəcəyik və bu na davam edəcəyik. Razılaşdıq - bu müqavilələrə uyğun hərəkət etməliyik. İlham Əliyev, ona haqqını verməliyik, həmişə tamamilə leyaqətli bir insan olub, əgər bir şeyle razılaşıbsa, bu razılaşmala mütləq əməl edir. Heç vaxt özündən qabağa getmir, heç vaxt geriye baxmır və məsələləri konstruktiv həll edir. Ona görə de ona qarşı hər yerde belə bir münasibət var. Görürəm ki, Putinin de ona qarşı belə bir münasibəti var.

- Ancaq obyektiv olaraq nəqliyyat və iqtisadi əlaqələrin blokdan çıxarılması həqiqətən hər kəs üçün faydalıdır, kim nə desə də...

- Əlbətə ki, hər kəs üçün faydalıdır. Əliyev bu barədə tamamilə haqlı idi. Cənubi Qafqazda sülhün bərqərar olmasından faydalananmamış hər kəs “səhv bir şey” tapmağa çalışır. İndi beziləri (əvvəller vaxtları olmadıqları üçün) Qarabağın statusu məsələsini nəqliyyat və iqtisadi əlaqələrin açılması ilə əlaqələndirməyə çalışırlar, deyirlər: yox, status məsələsini həll etmeyince onu açmayıacaq. Bu tamamilə axmaqlı və cəfəngiyyatdır. Qarabağ məsələsi bu qədər sərt şəkildə ona görə həll edilmədi ki, onu sonra dalana direyəsen. Niyə məsələni tamamilə həll olunmayan bir kanala sövg etməliyik. Ancaq təessüf ki, bəzi beynəlxalq tərəflər bu cür ritorikanı təşviq edirlər.

**Müsahibə aldı - Nana Xoşariya
Tərcümə etdi - Elçin Bayramlı**

Qəzet 1991-ci il
yanvarın 11-dən çıxır

22 aprel

SƏS

"Liverpul"un sahibi Con Henri Avropa Superliqasından imtina etmələrindən sonra azarkeşlərə müraciət edib. İngilis klubunun rəsmi saytında yer alan məlumatda deyilir ki, o, sözügedən layihəyə dəstək verdikləri üçün baş məşqçi Yurgen Klopp və azarkeşlərdən üzr istəyib:

"Son iki sutkadakı nigaranlıqlarına görə bütün azarkeşlərdən üzr isteyi-

rəm. Superliqa azarkeşlərin dəstəyi olmadan mümkün olmazdı. İngiltərəde

"Liverpul"un sahibi Kloppdan və azarkeşlərdən üzr istədi

heç kim başqa cür düşünür. Bunu çox açıq şəkildə nümayiş etdirdiniz və mən siz iştidim.

Yurgen Klopp, futbolçular, klubda çalışan hər kəsden üzr isteyirəm. Onların baş verenlərlə heç bir əlaqələri yoxdur. Ancaq ən çox narahat olan da onlar idi. Bunu dərk etmək məni incirid. Hər şeyə görə cavabdeh mənəm. Ümid edirəm ki, səhv etdiyimiz zaman da klubumuzun mənafeyi naminə çəlşidiğimizi anlayırsınız".

Ailəsinə hədsiz bağlı olan qadınların iş həyatında müəyyən qədər zəiflik olur. Ailədə həm qadının, həm də kişinin işləməsində bir sıra fərqlər var". Bu sözləri SİA-ya açıqlamasında psixoloq Vüsələ Əmiraslanova deyib. Onun sözlərinə görə, iş həyatında ailəyə daha çox üstünlük verən tərəf qadındır: "Kişilər qadınlarla müqayisədə işə çox üstünlük verir. Lakin, kişi ve qadın birlikdə olduqda əsasən ailə haqqında düşündürler".

Psiyoloq onu da qeyd edib ki, işləyen qadınlar daha baxımlı və özgürənli olur: "Kişilər özgürənli və baxımlı qadınları sevir. Lakin, bəylərin özgürənli o qədər aşağıdır ki, düşünürler ki, çalışan və baxımlı qadın ona xəyanət edə bilər. Beleliklə, ortaya güvensizlik problemi çıxır. Amma unutmamalıyı ki, ailə və işi eyni anda yaxşı idarə edən insanlar da var".

Vüsələ Əmiraslanova son olaraq onu deyib ki, eger, işdə zəiflik varsa, ailənin bir müddətlik kənara alıb işin üzərinə daha çox düşmək lazımdır. Çünkü, ailə insanın en böyük dəstəkçisidir və həmişə yanındadır. Amma, işsiz qalısaq bu bir çox problemlərə səbəb olacaq".

Ayşən

Saçlar da qocalır mı? - Saçınızın köhnəldiyini göstərən 7 amil

Həmçinin, stres, zərərlə pəhriz, ağır həyat tərzi, yuxu çatışmazlığı və ciddi xəstəliklər də saç ağarmasına səbəb ola bilər. Müəyyən bir yaşıdan sonra melanin istehsalının olmaması səbəbindən

meylli edir.

Daha asan qırılır

Zülal itkisi yalnız saç rənginə deyil, gücünə də təsir edir. Keratin protein səviyyəsindəki azalma saçları daha zəif və daha az elastik edir.

Saçlar solğun olur və matlaşır

Xarici zərərlə və stres kimi amillərdən təsirlənən saçlar illər keçdikcə enerjisini itirməyə başlayaraq, sönük görüntü alır. Bunun qarşısını almaq üçün antioksidant və qoruyucu xüsusiyyətləri olan məhsulları seçib saçlara vitamin əlavə edə bilərsiniz.

Tökülmə

Baş dəriyi zaman keçdikcə təbii yağ istehsal etməkde çətinlik çəkir və quruluğa, həssaslığa daha çox meylli olur. Bu, saç keyfiyyətinin pişləşməsinə və tökülməsinə səbəb olur. Saç dərinizi gücləndirərək köklərini dəha təsiri bir şəkildə qidalandırı, saç quruluşunu yaxşılaşdırmaq və saç tökülməsini yaşılatmaq olar.

A. Vəli

Yaşlanma dedikdə ağıla ilk gələn qırışlar və quru dəridir. Bəs saçlar? Sizcə saçlarınız qocalmur? SİA-nın Türkiyə mətbuatına istinadən verdiyi məlumat görə, illər keçdikcə saçlarınız bir çox prosedurlara məruz qalır. Beləliklə, nazikləşir və azalır. Bütün bunlara qarşı tədbir görmək lazımdır.

Ağ tellər

Buna səbəb olan bir neçə amil var. Ümumi səbəb əlbəttə ki, genetikadır.

de saçlar ağarır, bu isə zülalsız saçlar deməkdir.

Nazikləşmə

Saçların yaşlanmasında görülən deyişikliklərdən biri də, incəlmədir. Bunun bir neçə səbəbi var. Birincisi, saçın sıxlığı azalır. İkincisi isə, saç nazik telli uzanır.

Həcmini itirir

Bu vəziyyət seyrək saçlarda olur. Səbəbi isə saçlara həddindən artıq deyişiklik etməkdir. Çünkü, qadınlar özünü yaşlanmış hiss etdikdə saçlarını tez-tez dəyişir. Bu, kutikulu məhv edir, saç zədələyir, solğun və qırılmağa

45 manat pulunu quldurluq yolu ilə almaqdə şübhəli bilinən S.Nəsirli saxlanılıb.

Quldurluq üstündə tutuldu

45 manat pulunu quldurluq yolu ilə almaqdə şübhəli bilinən S.Nəsirli saxlanılıb.

Bakı şəhər sakini Ə.Mustafayevi bıçaqla hədələyib pulunu quldurluq yolu ilə almaqdə şübhəli bilinən S.Nəsirli saxlanılıb.

Daxili İşlər Nazirliyindən SİA-ya verilən xəbər görə, Nizami RPİ 24-cü PŞ emekdaşlarının keçirdikləri əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində aprelin 19-da C.Naxçıvanski küçəsində Bakı şəhər sakini Ə.Mustafayevi bıçaqla hədələyib. Belə ki, Qəzət "Ses" in komputer mərkəzində yığılır, sahifələrin.

Qəzət "Ses" in komputer mərkəzində yığılır, sahifələrin.

"Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur
Qəzətde AzərTAC və SİA agentliklərinin
məlumatlarından istifadə olunur.

Qəzət
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur

Tiraj: 4600

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.

Şəhadətnamə: № 022492
http://www.ses-news.az
http://www.sesqazeti.az
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müellifin mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Ailə qurmağın kariyeraya təsiri

